

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบ แนวคิดและทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าตามลำดับหัวข้อได้ดังต่อไปนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับวินัย และการพัฒนาวินัยนักเรียน
3. ระเบียบวินัยนักเรียน
 - 3.1 นโยบายด้านระเบียบวินัยของโรงเรียนมัธยมศึกษา
 - 3.2 ระเบียบวินัยโรงเรียน และการรักษาวินัยนักเรียนของโรงเรียน
4. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการทำผิดวินัยนักเรียน
5. การป้องกันและการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน
6. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวินัยนักเรียน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 วิจัยในประเทศ
 - 7.2 วิจัยต่างประเทศ

สภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 36,502.5 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 7.11 ของพื้นที่ประเทศ แบ่งพื้นที่ออกเป็น 8 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก และสระแก้ว ลักษณะภูมิประเทศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่ราบลุ่ม ที่สูง และป่าเขา รวมทั้งชายฝั่งทะเลและเกาะต่างๆ สามารถแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 เขตใหญ่ คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนครอบคลุมพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว มีเนื้อที่ประมาณ 19,430.5 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 53.2 ของพื้นที่ภาค และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด มีเนื้อที่ประมาณ 17,072 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 46.8 ของพื้นที่ภาค นอกจากนี้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังมีปัจจัยพื้นฐานที่ค่อนข้างสมบูรณ์ คือ มีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ การขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูง การคมนาคมติดต่อกันได้อย่างทั่วถึง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2546)

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 ได้มีการแบ่งพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรมและความเหมาะสมด้านอื่นๆด้วย ออกเป็น 14 เขต ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรีเขต 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1-2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 1-2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1-2 ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีภารกิจบริหารการศึกษา 3 ระดับ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 39-40)

1. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยปกติเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุสามปีถึงหกปี เพื่อเป็นการวางรากฐานชีวิตและการเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

2. การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรม ความรู้และความสามารถขั้นพื้นฐาน โดยปกติใช้เวลาเรียนหกปี ซึ่งเด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษากว้างคับทุกคนได้เข้าเรียนและเรียนจนจบหลักสูตรการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 17 กำหนดให้เด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดต้องเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าสิบหกปี เว้นแต่สอบได้ชั้นที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ

3. การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับ ดังนี้

3.1 การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านต่างๆ ต่อจากระดับประถมศึกษา เพื่อให้รู้ความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง ทั้งในการวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนความสามารถในการประกอบการทำงานและอาชีพตามควรแก่วัย โดยปกติใช้เวลาเรียนสามปี ตามนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 6 ปี เป็น 9 ปี เป็นการศึกษาภาคบังคับ

3.2 การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือการประกอบอาชีพ รวมทั้งการพัฒนาคุณธรรม เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ปี พุทธศักราช 2545 - 2554 เป็นทศวรรษแห่งคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา(กรมวิชาการ, 2545, หน้า 1-2) มุ่งเน้นให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นโรงเรียนที่สมบูรณ์แบบ เพื่อให้การยกระดับคุณภาพการศึกษาคืบคลานไปกับความเสมอภาคทางการศึกษาที่คนไทยทุกคนพึงได้รับ เพราะสถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้

ที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียน และผลิตกำลังคนให้มีศักยภาพที่จะช่วยพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันด้านเศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยีกับนานาชาติ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ความสามารถในการบริหารงาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 9 กำหนดให้สถานศึกษามีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และมาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 7, 33, 39, 51, 64)

1. การบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน และท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารงบประมาณ มุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

3. การบริหารงานบุคคล เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความฉลาด มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. การบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์การ ให้บริการงานอื่นๆ เพื่อบรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการ

ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษา
ทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมใน
การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วม
ของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 56-57) กล่าวถึง พันธกิจและขอบเขต
การบริหารงาน เพื่อให้ครอบคลุมการบริหารทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและ
การปฏิรูปการเรียนรู้ การจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียน
การจัดเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ การวิจัยพัฒนา
การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการปฏิรูปการเรียนรู้ในชุมชน

2. การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดตั้งและการจัดสรรงบประมาณ
การบริหารงานการเงิน บัญชี และพัสดุ การระดมทรัพยากร และการลงทุนทางการศึกษา

3. การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา
การบรรจุ แต่งตั้ง และการเสริมสร้างวินัย จรรยาบรรณ การวางแผน การพัฒนาครูและบุคลากร
ทางการศึกษา การพัฒนาวิชาชีพและสวัสดิการและบุคลากรทางการศึกษา

4. การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัด
การ การจัดระบบสารสนเทศและไอทีเพื่อการบริหารจัดการศึกษา การพัฒนานโยบายและ
วางแผน การจัดบริการการศึกษา การส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรม งานกิจกรรมและสนับสนุน
ส่วนราชการหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

การปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ส่งผลให้การจัดการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง รูปแบบกระบวนการ
จัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการและระบบสนับสนุนต่างๆ เช่น ด้านงบประมาณ อุปกรณ์
เครื่องมือ เทคโนโลยี ตลอดจนเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ให้สอดคล้องกับสังคมและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป
ประกอบด้วย การปฏิรูปการศึกษา 5 ด้าน คือ 1) การปฏิรูประบบการศึกษา
2) การปฏิรูปการเรียนรู้ 3) การปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการศึกษา 4) การปฏิรูปครู
คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และ 5) การปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาจึงควรสร้างโอกาสให้ประชาชนทุกวัยทุกระดับสามารถ
ได้รับการศึกษา และเรียนรู้ได้เต็มที่ตามศักยภาพ ความพร้อม และความต้องการของตนเอง

(สำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2546, หน้า 2) ประกอบกับการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงใต้ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พุทธศักราช 2525 - 2529) กำหนดให้จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา เป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาเป็นแหล่งอุตสาหกรรมหลักของประเทศ เป็นศูนย์กลางความเจริญแห่งใหม่ เพื่อสนับสนุนการกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมไปสู่ส่วนภูมิภาคอย่างเป็นระบบ เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมหลักและอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆอย่างสมบูรณ์ เพื่อเป็นแหล่งสร้างคนที่สำคัญเพิ่มขึ้นอีกแห่งหนึ่ง (พรณพร หุตยธาวร, 2542, หน้า 13) ดังนั้น การจัดการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ จะต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และความต้องการทางการศึกษาของชุมชน ดังนี้ (ธวัช บุตรรักษา, 2542, หน้า 21)

1. ขยายการศึกษาทุกระดับทุกประเภทเพื่อสนองความต้องการของชุมชนและรองรับการเจริญเติบโตของภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดย

1.1 ขยายการศึกษาในสถานศึกษาทุกระดับที่มีอยู่เดิมในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมีชรมศึกษา ควรเตรียมในเรื่องครูและอาคารสถานที่ สำหรับการอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ควรจะต้องเปิดสอนวิชาการสาขาต่างๆเพิ่มเติม เพื่อช่วยผลิตกำลังคนรองรับความเจริญเติบโตของท้องถิ่นและภูมิภาค โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยบูรพา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล(วิทยาเขตบางพระ) วิทยาลัยเทคนิคระยอง และวิทยาลัยเกษตรกรรมสัตหีบ ซึ่งจะต้องเป็นสถาบันอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาหลักของภาคตะวันออกเฉียงใต้

1.2 ขยายการศึกษาโดยการจัดตั้งสถานศึกษาใหม่ โดยเฉพาะในเขตอุตสาหกรรมและเขตชุมชนเมืองใหม่ ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะมีความต้องการสถานศึกษาเพิ่มขึ้นอีก ในระดับการศึกษา ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา ซึ่งรัฐควรส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาลงทุนจัดตั้งโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานเพื่อสนองความต้องการของผู้ปกครองที่มีฐานะ เศรษฐกิจระดับกลางขึ้นไป นอกจากนี้ยังเป็นการดึงดูดผู้ปกครองที่เป็นนักวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งเป็นผู้ที่มีรายได้ดี มีความรู้ ความสามารถ ให้อพยพครอบครัวเข้ามาตั้งรกรากในท้องถิ่น เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

1.3 ขยายบริการในการจัดฝึกอบรมวิชาชีพให้หลากหลายทั้งในรูปแบบเนื้อหาและวิธีการควรมุ่งเน้นการพัฒนาแรงงานทุกระดับ รวมทั้งแรงงานสตรี ทั้งนี้จากการศึกษาปรากฏว่า ประชากรในพื้นที่มีความต้องการเพิ่มเติมในด้านช่างเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างซ่อม ตัดเสื้อผ้า พิมพ์ดีด บัญชี คอมพิวเตอร์ และภาษาต่างประเทศ

2. ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภทให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคมของชาวภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดย

2.1 พัฒนาเนื้อหาวิชาการด้านสังคมศาสตร์ทุกระดับการศึกษา การเปลี่ยนแปลง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น และผลกระทบที่ตามมา

2.2 พัฒนาเนื้อหาวิชาการที่เกี่ยวกับการงานพื้นฐานอาชีพ โดยเฉพาะทักษะเบื้องต้น ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน และการทำงานในยุคปัจจุบัน

2.3 พัฒนาการเรียนการสอนด้านจริยธรรมและค่านิยม เพื่อปลูกฝังจริยธรรม และค่านิยมที่สำคัญ เช่น ความซื่อสัตย์ อดทน ตรงต่อเวลา วินัย ฯลฯ โดยเน้นการแทรกเสริม เข้าไปในเนื้อหาของหลักสูตรการศึกษาในทุกระดับ

2.4 การพัฒนาเนื้อหาวิชาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้ผู้เรียนรู้เข้าใจ สามารถใช้และพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

2.5 พัฒนาระบบการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้บริหาร สถานศึกษา และครูให้มีความพร้อมทั้งด้านวิชาการ เนื้อหาและกระบวนการเรียนการสอนให้ทัน ต่อเหตุการณ์

2.6 พัฒนาและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา โดยเฉพาะสถาบันระดับอุดมศึกษาในเขต พื้นที่ จะต้องพัฒนาในทางวิชาการให้ถึงจุดที่สามารถทำวิจัยและพัฒนาเรื่องสำคัญที่จะก่อให้เกิด ประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมที่จะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และชุมชน

3. จัดและส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับประชาชน ให้สถาบันการศึกษาในระบบ โรงเรียนและนอกระบบ โรงเรียน รวมทั้งหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชนจัดและส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับประชาชน โดยเฉพาะผู้ใหญ่และเด็กที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาในบริเวณพื้นที่ ดังกล่าว โดยมุ่งให้บริการข่าวสารข้อมูลที่ควรจะต้องรับรู้และเป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่าง แท้จริง

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับ การปฏิรูปการศึกษา การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และความต้องการทางการศึกษาของชุมชน ประกอบด้วย การจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทเพื่อสนองความต้องการของชุมชนและรองรับ การเจริญเติบโตของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะต้องมีการพัฒนาวิสัย นักเรียนควบคู่ไปกับการปฏิรูปการศึกษา

การศึกษานอกจากจะเสริมสร้างความเจริญให้บุคคลทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกายให้มีความ สมบูรณ์ แข็งแรง พัฒนาการส่วนต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมกับวัย สติปัญญา มีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และมีความคิดสร้างสรรค์ สังคมสามารถนำความรู้

ความสามารถและทักษะอันจำเป็นไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมยุคโลกาภิวัตน์อย่างมีความสุข รู้จักเหตุผล มีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรมอย่างเหมาะสมและดีงาม มีจิตใจกว้าง ขอมรับและเคารพความเป็นส่วนรวม เห็นความสำคัญและคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม โรงเรียนจึงเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเตรียมเยาวชนให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่งเสริมให้บุคคลรู้จักสร้างความเจริญให้แก่ตนเอง มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ มีศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม (อภา ปิยามย์, 2549, หน้า 43)

มาตรฐานคุณภาพการศึกษา

ความหมายของมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานในบริบทของคุณภาพการศึกษา(standard – based education) มีความหมายหลายอย่าง แม้แต่ในหมู่นักกีฬา จำเป็นต้องทำความเข้าใจในความหมายในสิ่งต่าง ๆ กันนี้ โดยทั่วไปมาตรฐานในทางวิชาการ (Academic Standard) เป็นสิ่งที่อธิบายว่าอะไรที่ผู้เรียนทุกคนควรรู้และสามารถได้ เมื่อถึงช่วงเวลาที่กำหนดไว้(นาดยา ปัตนธนานนท์, 2543, หน้า 21)

มาตรฐานคุณภาพการศึกษามีความหมายใน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 4 วรรค 6 จะหมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และการกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย (2542, หน้า 164-165) ได้กล่าวถึงมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ข้อกำหนดทางการศึกษาที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ด้าน 1) มาตรฐานด้านคุณภาพการผลิต หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) มาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านปัจจัย หมายถึง คุณภาพคน อุปกรณ์ งบประมาณ สถานที่ เทคโนโลยี จำเป็นต้องมีต้องใช้ เพื่อนำไปสู่การผลิตที่มีคุณภาพ 3) มาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการ หมายถึง คุณภาพของระบบวิธีการเทคโนโลยีเชิงระบบที่มีประสิทธิภาพ

มาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถตอบสนองความต้องการจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของคน ให้สอดคล้องกับลักษณะของสังคมในปัจจุบันและอนาคตที่เชื่อถือได้ กรมสามัญศึกษาจึงได้จัดให้มีการประกัน

การศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดขึ้น โดยในองค์ประกอบหลักของการประกันคุณภาพการศึกษา มีสาระในส่วนการควบคุมคุณภาพการศึกษา(quality control) ในขั้นตอนแรกให้มีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาตรฐานคุณภาพการศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผลผลิต(output) ด้านกระบวนการ(process) และด้านปัจจัย(input) (กรมสามัญศึกษา เล่ม 1, 2542, หน้า 2-3, 8)

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวินัย และการพัฒนาวินัย

ความหมายของวินัย (Discipline) เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดกรอบความเป็นไปสำหรับคนในสังคม ให้สังคมอยู่ได้ด้วยความสะดวกเรียบร้อย

วินัย ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม เพราะวินัยสามารถสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยทั้งต่อตนเองและสังคม วินัยนักเรียน ถือเป็นวินัยที่คนเราจำเป็นต้องได้รับการอบรมสั่งสอนและฝึกฝนตั้งแต่เด็ก ซึ่งมีปัจจัยหลายอย่างที่จะช่วยสร้างและส่งเสริมวินัยให้แก่ นักเรียน เช่น ปัจจัยจากพ่อแม่ ปัจจัยจากครู ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน และปัจจัยจากสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาของความหมายคำว่า วินัยนักเรียน ความสำคัญของวินัยนักเรียน ประเภทของวินัยนักเรียน และแนวทางในการพัฒนาวินัยไว้ดังนี้

ความหมายของวินัย

วินัย จากความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (2546, หน้า 1077) หมายถึง ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ

นอกจากนี้ผู้ให้ความหมายและคำจำกัดความของวินัยไว้ดังต่อไปนี้

ถาวร วิชาสง(2540, หน้า 40) ได้สรุปไว้ว่า วินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับของสังคม ดังนั้นการเสริมสร้างวินัยให้แก่ นักเรียนจึงควรครอบคลุมถึงการส่งเสริมพัฒนา นักเรียนให้สามารถประพฤติตนอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับของโรงเรียนและสังคมได้อย่างเหมาะสม

ใจจริง บุญเรืองรอด(2542, หน้า 117) ได้อธิบายถึงคำว่า วินัย ไว้ว่ามักจะใช้ต่อกับคำว่า “ระเบียบ” แต่มีความหมายเหมือนกัน เช่น ระเบียบวินัยโรงเรียน จะหมายถึง “แบบแผนของความประพฤติที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดขึ้นไว้ให้สมาชิกในโรงเรียนปฏิบัติตามหรืองดเว้นการปฏิบัติ” ซึ่งถือว่าเป็นมาตรฐานภายนอก (External Standard) อย่างไรก็ตามถ้าเป็นมาตรฐานภายใน (Internal Standard) จะเน้นคำเดียวคือคำว่าวินัยเท่านั้น และเรียกวินัยในตนเองหรือ

ความสามารถบังคับใจตนเอง แต่ก็มีบ่อยครั้งที่พบคำว่า “วินัย” ที่ใช้ในความหมายเดียวกันกับคำว่า “ระเบียบ” หรือ “วินัยทั่วไป”(General Discipline)

กู๊ด(Good, 1959, pp.185-186) ได้สรุปไว้ว่า วินัย หมายถึง กระบวนการหรือผลของการควบคุมหรือการบังคับความต้องการ แรงกระตุ้น ความปรารถนาหรือความสนใจเพื่อให้เป็นไปตามอุดมคติ หรือได้มาซึ่งพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพที่เชื่อถือได้ และกล่าวถึงความมีวินัยในตนเองว่า หมายถึง การควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ไม่ใช่โดยอำนาจภายนอกแต่หากหมายถึง การบังคับโดยอำนาจภายในบุคคลนั่นเอง เป็นอำนาจที่เกิดจากการเรียนรู้หรือการยอมรับในคุณค่าอันหนึ่งอันใด ซึ่งสามารถควบคุมบังคับพฤติกรรมของตนเองได้

กอร์ริสัน(Gorrisun, K.1959, pp. 189 - 190) ได้สรุปไว้ว่า แบบของวินัยที่ได้ผลและมั่นคง ซึ่งเราต้องการให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลคือ วินัยแห่งตน ที่มีรากฐานมาจากการควบคุมภายในและภายนอก การควบคุมภายนอก เช่น การดูแลที่สม่ำเสมอการบังคับและการลงโทษย่อมมีความหมายในตัวเองอย่างเพียงพอ แต่จะช่วยให้เกิดคุณลักษณะได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ไรซ์(Rice,R.C.1981, pp.164) ได้สรุปความหมายของวินัยไว้ 3 ประการ คือ

1. การฝึกอบรมเพื่อแก้ไขความประพฤติ ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน ฝึกฝนให้มีความแข็งแกร่ง หรือปรับปรุงให้สมบูรณ์
2. ควบคุมโดยใช้ระเบียบ กฎหมาย ให้มีการปฏิบัติตาม
3. การลงโทษหรือการสั่งสอน

ทิวาธรรม แสงพันธ์(2542, หน้า 10) ได้สรุปไว้ว่า วินัย เป็นข้อบังคับสำหรับควบคุมความประพฤติส่วนรวมของคนในชาติที่จะต้องประพฤติตน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

วสัน ปุณผล(2542, หน้า 7) ได้สรุปไว้ว่า วินัย หมายถึง ระเบียบแบบแผนข้อบังคับหรือข้อปฏิบัติสำหรับควบคุมความประพฤติของบุคคลในสังคม เพื่อให้บุคคลนั้นสามารถควบคุมตนเองทั้งด้านอารมณ์ พฤติกรรม และผลของการกระทำซึ่งจะมีผลต่อตนเองและสังคม

สมบูรณ์ สิงห์คำป้อม(2542, หน้า 36) ได้สรุปไว้ว่า วินัย หมายถึง คุณลักษณะที่อยู่ภายในของบุคคลที่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนตามที่สังคมกำหนดไว้โดยไม่ถือว่าเป็นการบังคับให้กระทำ

จุไรรัตน์ แสนวัง(2543, หน้า 22) ได้สรุปไว้ว่า ระเบียบวินัย หมายถึง กฎ ระเบียบข้อบังคับที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้ปฏิบัติตนให้เป็นรูปแบบและแนวทางเดียวกัน โดยตัวของนักเรียนเองภายใต้การกำกับดูแลของครูอาจารย์

ชิตินา จักรเพชร(2544, หน้า 9) ได้สรุปไว้ว่า วินัย หมายถึง ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับที่สังคมกำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับบุคคลในสังคมเป็นสิ่งที่ควบคุมให้บุคคลตกอยู่ในระเบียบแบบแผนเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อความเป็นระเบียบ ความสงบสุขของสังคม

บัณฑิต เหล่าสุชา(2544, หน้า 4) ได้สรุปไว้ว่า พฤติกรรมการมีระเบียบวินัย หมายถึง การกระทำพฤติกรรมตามระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่สังคมกำหนดขึ้นเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

พุลสวัสดิ์ นาคเสน(2544, หน้า 20-21) ได้สรุปไว้ว่า วินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับของสังคม ดังนั้นการส่งเสริมวินัยให้นักเรียน จึงควรครอบคลุมถึงการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบ แบบแผน และข้อบังคับของโรงเรียนและสังคมได้อย่างเหมาะสม ส่วนวินัยนักเรียน หมายถึง สิ่งที่มีสัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียน โดยเฉพาะความสามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ของโรงเรียน และสังคมได้ ถือเป็นยอดปรารถนาของคน

พิสิทธิ์ หอมสมบัติ(2546, หน้า 14) ได้สรุปไว้ว่า วินัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนข้อบังคับที่สังคมกำหนดขึ้น ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติสำหรับบุคคลในสังคม เป็นสิ่งที่ควบคุมให้บุคคลอยู่ในระเบียบแบบแผนเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อความเป็นระเบียบ ความสงบสุขของสังคม

อศุลย์ศักดิ์ ทองดี(2546, หน้า 18) ได้สรุปไว้ว่า วินัย เป็นข้อบังคับสำหรับควบคุมความประพฤติส่วนรวมของคนในชาติ ที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

นิตยวรรณ เอนกแสน(2547, หน้า 21) ได้สรุปไว้ว่า วินัย หมายถึง ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับที่สังคมกำหนดขึ้นเพื่อควบคุมความประพฤติของคนให้มีพฤติกรรมที่มีระเบียบเพื่อความสงบสุขของตนเองและสังคม

วิชัย ปิติเจริญธรรม(2547, หน้า 107) ได้สรุปไว้ว่า ความมีวินัย คือ การทำตาม กฎ กติกา มารยาท ความสามารถในการข่มใจ จากความชั่วร้ายทั้งหลายที่จะเข้ามาทางตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ โดยการสำรวมระวัง การกระทบทั้ง 6 ทางนั้น เช่น การสำรวจทางตา เป็นต้น และความมีวินัย ยังหมายถึง การมีศีล มีความปรกติ มีความสงบสำรวมประพฤติตนอยู่ในกรอบแห่งความดีงาม

หัตดิน เชาวน์ปรีชา(2542, หน้า 20) ได้สรุปไว้ว่า งานวินัยนักเรียนเป็นงานที่เมื่อได้มีการปลูกฝังสร้างเสริมวินัยให้มีในตัวนักเรียนแล้ว โรงเรียนก็จะทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครอง ดูแลรักษา

ให้นักเรียนดำรงอยู่ในวินัยนั้นให้ยาวนาน คุณแลให้มีความสุขความปลอดภัย อบรมสั่งสอนศีลธรรม จรรยาให้รู้ผิดชอบชั่วดี นักเรียนจะได้ดำรงความเป็นคนมีวินัย รักษาวินัยไว้ให้ได้

จากความหมายของคำว่า “วินัย” ดังกล่าวผู้วิจัยสรุปได้ว่า วินัยนักเรียน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียน ตามกฎ ระเบียบ กติกาหรือแบบแผนข้อบังคับที่โรงเรียนและสังคม กำหนดขึ้นไว้ ให้เป็นแนวทางเพื่อให้เกิดความสงบสุขทั้งตนเองและสังคม โดยมีอำนาจภายในและอำนาจภายนอกเป็นตัวควบคุม

ความสำคัญของวินัย

สังคมทุกสังคมจำเป็นต้องมีระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ หรือกฎหมายสำหรับควบคุม ความประพฤติของสมาชิกในสังคมนั้นๆ เพื่อให้สังคมนั้นเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสงบ สุข สำหรับการสร้างวินัยในตนเองและวินัยต่อส่วนรวม ในโรงเรียนนั้นวินัยสามารถเกิดขึ้น ได้จาก การเสริมสร้างและพัฒนาจากอำนาจภายใน คือ ตัวนักเรียนเอง และอำนาจภายนอก คือ ครู-อาจารย์ บิดา-มารดา, เพื่อน และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ จะทำให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน วินัยจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ดังที่ นักวิชาการได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของวินัยนักเรียนไว้ ดังนี้

พนัส หันนาคินทร์(2540, หน้า 125) กล่าวไว้ว่า การสร้างวินัย มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการ คือ

1. เพื่อเสริมสร้างให้ผู้ปฏิบัติตามวินัยเกิดความคิด และความเคยชิน ที่จะประพฤติ ตัวในทางที่ดีงาม ที่อาจเรียกได้ว่าเป็นวินัยส่วนบุคคล(Self Discipline)
2. เพื่อเป็นมาตรฐานความประพฤติของกลุ่มบุคคลผู้ปฏิบัติงานในองค์กร ทั้งนี้ เพราะเมื่อคนมาอยู่ร่วมกัน ก็จำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์สำหรับควบคุมความประพฤติไว้ให้เป็นที่เข้าใจ ตรงกันว่าองค์กรนั้นต้องการให้ผู้ปฏิบัติงานประพฤติตนอย่างไรจึงจะสามารถให้ผู้ปฏิบัติงานอยู่ ร่วมกันได้อย่างสันติ และก่อให้เกิดประโยชน์ตามจุดมุ่งหมายขององค์กรนั้น

ออซูเบล(Ausubel,1956, pp.459-460) กล่าวไว้ว่า การปลูกฝังวินัยเป็นสิ่งสำคัญและ ควรกระทำตั้งแต่เยาว์วัย และยังได้กล่าวถึงความมีวินัยในตนเองว่า หมายถึงพฤติกรรมที่บุคคลนั้น แสดงออกมาตามจิตสำนึกของตนซึ่งจะมีหน้าที่คือ

1. เป็นการอบรมนิสัยและฝึกคนให้มีพฤติกรรมที่เป็นมาตรฐาน
2. ทำให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของตน คือสามารถที่จะ ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสังคม เชื้อมั่นในตนเอง พึ่งตนเองได้ ควบคุมอารมณ์และมีความอดทน

3. เกิดจากมโนธรรมภายในจิตใจที่มาจากประสบการณ์และการพัฒนาตามลำดับ

4. สร้างความมั่นคงทางอารมณ์ให้แก่ผู้ปฏิบัติ เพราะกฎเกณฑ์ต่างๆที่สังคมยอมรับจะเป็นกรอบแนวความคิดที่บุคคลนั้น ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้เหมาะสมและกรอบแนวความคิดนี้ก็จะพัฒนากลายเป็น วินัย ในที่สุด

และนอกจากนี้ ออซูเบล(Ausubel,1956, p.460) กล่าวถึง ความสำคัญของวินัยว่า วินัย เป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมซึ่งทำหน้าที่สำคัญในการฝึกฝนเยาวชน 5 ประการ ดังนี้

1. วินัย มีความสำคัญต่อกระบวนการทางสังคม เพื่อให้เรียนรู้การยอมรับมาตรฐานของสังคมและวัฒนธรรมต่างๆของสังคม
2. วินัย มีความจำเป็นต่อการสร้างคนให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และมีวุฒิภาวะ เช่น ฝึกให้มีการควบคุมตนเอง การพึ่งตนเอง เป็นต้น
3. วินัย ฝึกให้คนมีศีลธรรม เชื้อพียง พัฒนาการรู้สึกผิดชอบชั่วดี และความมีเหตุผล
4. วินัย มีความสำคัญต่อความรู้สึกที่ปลอดภัยของเด็กและมีความจำเป็นต่อการออกกฎข้อบังคับต่างๆด้วย
5. วินัย สอนให้เกิดความรู้ความชำนาญ ที่จะร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นในสังคม โดยเฉพาะความรู้ความชำนาญที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับเพื่อนในสังคม ให้เกิดความรู้ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่จะทำให้การปฏิบัติตนต่อผู้อื่นเป็น ไปอย่างราบรื่น ยังผลให้เกิดประโยชน์สมความมุ่งหมาย

วินัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนและมีความสำคัญสำหรับนักเรียน ถ้าเด็กขาดวินัยการเรียน การสอนย่อมจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร วินัยของนักเรียนจะดีหรือไม่มันขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติของครูด้วย วินัยเป็นเรื่องสมรรถภาพของครูที่จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน และดำเนินภายในห้องเรียนซึ่งจะทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนดีขึ้น

วิชย ปิติเจริญธรรม(2547, หน้า 107-108) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ “ความมีวินัย” เป็นสาเหตุแห่งความสำเร็จ พร้อมทั้งอธิบายไว้ ดังนี้ การมีวินัยในการรักษาเวลา เป็นคนตรงต่อเวลาที่นัดหมายอย่างสม่ำเสมอ (มีวินัยในการประชุมตรงเวลา ไม่ปล่อยให้ที่ประชุมต้องนั่งรอเสียเวลาทำงาน) การมีวินัยในการทำงานเข้า มีวินัยในการทำงานให้สัมฤทธิ์ผล มีวินัยในการทำงานอย่างมีคุณภาพไม่ลัดชั้นตอน มีระบบระเบียบ การมีวินัยในการวางแผนการทำงานก่อน คิดก่อนทำ การมีวินัยทางการเงิน รู้จักกินใช้อย่างเหมาะสม พอประมาณแก่ฐานะความเป็นอยู่ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย หรือซื้เห็นยวหรืออดออมจนเกินไป การมีวินัยที่จะข่มใจตนเอง ไม่ทุจริตเวลาของบริษัท การมีวินัย

ในการใช้รถใช้ถนน ไม่ขับฝ่าไฟแดง ไม่แข่งทางโค้ง มาไม่ขับ การมีวินัยในการข้ามถนน บนสะพานลอย ไม่วิ่งตัดหน้ารถตรงจุดที่อยากจะข้าม การมีวินัยในการทิ้งขยะในที่จัดไว้ให้ ไม่ทิ้งบนถนนหนทาง การมีวินัยในการรับประทานอาหาร รับประทานอาหารเท่าที่จำเป็น รับประทานอาหารแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ รับประทานอาหารตามเวลา การมีวินัยในการออกกำลังกาย บริหารร่างกาย ให้มีสุขภาพแข็งแรง ไม่เกียจคร้าน การมีวินัยในการอ่านหนังสือ บังคับตนเองให้อ่านหนังสือเป็นประจำให้ได้ การมีวินัยในการทำการบ้าน ต้องทำให้เสร็จที่บ้าน การมีวินัยไม่เอาของคนที่เขาไม่ได้ให้ ไม่ว่าจะในที่ลับหรือที่แจ้งก็ตาม และได้สรุปไว้ว่า “จงมีวินัยต่อเป้าหมายของคุณ เป้าหมายซึ่งจะนำคุณไปสู่ความก้าวหน้า และความสำเร็จในงานและชีวิต”

ประเภทของวินัย

พนัส หันนาคินทร์(2542, หน้า 45) ได้แบ่งประเภทวินัยไว้ 3 ประเภท คือ

1. วินัยเชิงขาดแบบทหาร คือ การใช้ความกลัวเป็นเครื่องมือ นักเรียนทำดีเพราะกลัวโดนตลงโทษ วินัยชนิดนี้ ตรงกับสุภาษิตที่ว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” ซึ่งเมื่อนักเรียนทำดีจนเป็นนิสัยแล้ว ต่อไปภายหน้าจะดีจนนิสัยไม่ทำชั่ว แต่ก็มีผู้เห็นด้วยอ้างว่าผิดหลักประชาธิปไตย
2. วินัยแบบดำเนินการให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน แนวคิดนี้ถือว่าเมื่อนักเรียนได้ทำสิ่งที่ตนสนใจแล้วปัญหาเรื่องวินัยก็จะไม่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่โรงเรียนจะใช้แก้ปัญหาทางวินัยของนักเรียน
3. วินัยที่เกิดจากความรับผิดชอบและเกียรติของตน มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความประพฤติดี โดยพยายามสร้างให้นักเรียนนับถือในเกียรติของตนและรู้จักรับผิดชอบต่อการรักษาเกียรตินั้น

ธิติมา จักรเพชร(2544, หน้า 9) แบ่งวินัยเป็น 2 ประเภท คือ

1. วินัยในตนเอง (Self-Discipline) หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ปฏิบัติเพื่อบังคับตนเองให้ปฏิบัติตาม ถ้านักเรียนมีวินัยในตนเองแล้ว ก็จะลดปัญหาในด้านการปกครองนักเรียนได้อย่างมาก โรงเรียนไม่จำเป็นต้องออกข้อบังคับ ระเบียบ การควบคุมให้มากมาย และการปกครองก็จะเรียบร้อยเพราะนักเรียนจะต้องรู้จักควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้บรรลุจุดมุ่งหมายปลายทาง ได้อย่างสุขสบาย รู้จักรับผิดชอบต่อ และปฏิบัติตามหน้าที่ตนรับผิดชอบ
2. วินัยเพื่อส่วนรวมหรือวินัยสำหรับหมู่คณะ (External Authority Discipline) หมายถึง วินัยที่ออกมาจากอำนาจภายนอกเพื่อบังคับให้เพื่อนร่วมงานปฏิบัติตาม ให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้น วินัยส่วนรวมนี้ จะต้องตั้งกฎเกณฑ์เป็นแนวทางกลาง ๆ ให้ทุกคนสามารถ

ปฏิบัติตาม ให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้น เช่น วินัยในการตรงต่อเวลา การแต่งกาย ความรับผิดชอบ ความสามัคคี และความเสียสละ ซึ่งมีข้อดี คือ

2.1 สามารถรักษาสัมพันธ์ซึ่งกันและกันให้อยู่ในระดับที่ดีและควรส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น

2.2 รู้จักดำเนินงานอย่างได้ผลแก่ส่วนรวม

2.3 สามารถควบคุมตนเองให้เป็นไปตามความต้องการและข้อตกลงของสังคม

2.4 สามารถดำเนินงานเป็นหมู่คณะ โดยมีคณะทำงานซึ่งคณะกรรมการ

จะต้อง เป็นผู้มีวินัยที่ดี จึงจะทำงานของหมู่คณะได้สำเร็จ

ซึ่งสอดคล้องกับ พิสิษฐ์ หอมสมบัติ(2546, หน้า 16) ได้สรุปประเภทของวินัยนักเรียน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ดังนี้

1. วินัยทั่วไป

ข้อ 1 นักเรียนต้องรักษาระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย จะต้องได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ 2 นักเรียนต้องสนับสนุนนโยบายของโรงเรียน ตั้งใจเล่าเรียนทั้งปฏิบัติตามระเบียบวินัย และมติของครู อาจารย์ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าแก่ตนเองหรือแก่ โรงเรียนด้วยความอุตสาหะ วิริยะ

ข้อ 3 นักเรียนต้องปฏิบัติตามคำสั่งของครู อาจารย์ และโรงเรียน ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ ห้ามมิให้ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง

ข้อ 4 นักเรียนต้องไม่แจ้งเท็จต่อครู อาจารย์และผู้บริหาร การปกปิดข้อความซึ่งควรต้องบอกถือว่าเป็นการแจ้งเท็จด้วย

ข้อ 5 นักเรียนต้องรักษาเวลามาเล่าเรียน ไม่มาโรงเรียนสาย หลบหนีห้องเรียน ไม่หลบหนีการเข้าแถว และไม่หนีโรงเรียน

ข้อ 6 นักเรียนต้องรักษาระเบียบวินัยในห้องเรียน นั่งเรียนในลักษณะเรียบร้อยไม่พูดคุยหรือกระทำการใด ๆ เป็นที่รบกวนหรือก่อความรำคาญแก่ผู้อื่น

ข้อ 7 นักเรียนต้องประพฤติตนให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียนดังต่อไปนี้

1) ไม่สูบบุหรี่

2) ไม่ลวนลาม กระเช้าเหย้าเหย๋เพศตรงข้าม

3) ไม่เที่ยวกลางคืนเป็นเนืองนิจ

4) ไม่นำพาหรือหนังสือลามกอนาจารมาโรงเรียน

5) ไม่ส่งเสียงดัง ร้องรำทำเพลงในที่สาธารณะ หรือบริเวณโรงเรียน โดยไม่มีเหตุผลอันควร

6) ไม่จัดงานเลี้ยงสังสรรค์ระหว่างเพื่อนฝูง โดยผู้ปกครองไม่รู้ไม่เห็นด้วย เช่น บาร์ในท์คลับ ฯลฯ เว้นแต่มีบ้านพักอาศัยในบริเวณนั้น

7) ไม่เข้าไปในสถานบริการหรือที่ซึ่งลักษณะคล้ายคลึงกับสถานการพนัน เช่น บาร์ในท์คลับ ฯลฯ เว้นแต่มีบ้านพักอาศัยในบริเวณนั้น

ข้อ 8 นักเรียนต้องช่วยกันรักษาทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียนและสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ไม่ควรทำให้สกปรก หรือชำรุดเสียหาย

ข้อ 9 นักเรียนต้องเคารพ เชื้อฟังคำสั่งสอน ของบิดา มารดา ผู้ปกครอง และครู อาจารย์ ไม่แสดงกริยาอาการกระด้างกระเดื่องหรือแสดงกริยาไม่สุภาพ ทั้งต่อหน้าและลับหลังบุคคลดังกล่าว

ข้อ 10 นักเรียนต้องไม่กล่าววาจา หรือแสดงกริยาที่เป็นชนวนที่ก่อให้เกิดความเกลียดชัง หรือทะเลาะวิวาทดังต่อไปนี้

- 1) กล่าวคำหยาบ หรือไม่สุภาพต่อคนอื่น
- 2) กล่าวคำประชดเสียดสี ล้อเลียนคนอื่น
- 3) กล่าวคำดูถูก หรือหมิ่นประมาทผู้อื่น

ข้อ 11 นักเรียนต้องช่วยเหลือการทำงานของโรงเรียน ตามที่รับมอบหมายจากโรงเรียน หรือครู อาจารย์

ข้อ 12 นักเรียนต้องทำการบ้านตามที่ครู อาจารย์มอบหมายให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด

2. วินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ 1 นักเรียนประพฤติตนให้เสื่อมเสียของโรงเรียน เป็นความผิดของวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ 2 นักเรียนขัดขืน หลีกเลียง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของโรงเรียน หรือครู อาจารย์จนเกิดความเสียหายแก่ทางโรงเรียน เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ 3 นักเรียนแจ้งเท็จต่อครูอาจารย์ หรือผู้บริหาร และเพราะเหตุจากการแจ้งนั้น ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางโรงเรียน เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ 4 นักเรียนสูบบุหรี่ในเครื่องแบบนักเรียน ให้ปรากฏในที่สาธารณะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ 5 นักเรียนแต่งกายในเครื่องแบบนักเรียนไม่เรียบร้อยหรือประพฤตินคนไม่เรียบร้อยขณะอยู่ในเครื่องแบบนักเรียน ให้ปรากฏในที่สาธารณะจนก่อให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงเกียรติคุณของโรงเรียน เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ 6 นักเรียนทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน หรือสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ให้นับสลายใช้การไม่ได้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ 7 นักเรียนประพฤตินต่อบิดา มารดา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ถือเป็นความผิดอย่างร้ายแรง

7.1 กล่าวคำหยาบคายหมิ่นประมาท ก้าวร้าวต่อบิดา มารดา หรือครู อาจารย์

7.2 ทำร้ายร่างกาย หรือแสดงท่าที ที่จะทำร้ายบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือครู อาจารย์

7.3 หลบหลีก ซัดขิ้น เมื่อครู อาจารย์ลงโทษตามระเบียบโรงเรียน

ข้อ 8 นักเรียนทะเลาะวิวาท ต่อสู้กัน โดยใช้อาวุธหรือไม่ใช้อาวุธก็ตาม เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเว้นแต่เป็นการป้องกันตัว

ข้อ 9 นักเรียนทำร้ายผู้อื่นบาดเจ็บเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ 10 นักเรียนประพฤตินชั่ว โดยกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

1) ดื่มเครื่องดื่มของเมา หรือสิ่งเสพติดให้โทษอย่างอื่น รวมทั้งมีอุปกรณ์ที่ใช้เสพสิ่งเสพติดให้โทษไว้ในครอบครอง

2) นำสิ่งเสพติดให้โทษมาเผยแพร่ซื้อขาย

3) เล่นการพนัน

4) กบขู้สูสาว

5) บ่อนทำลายความสามัคคี ทั้งในและนอกโรงเรียน

6) ลักทรัพย์สิ่งของผู้อื่น

7) มีอาวุธไว้ในครอบครอง

8) มีวัตถุระเบิดไว้ในครอบครอง

ข้อ 11 นักเรียนกระทำผิดอาญา เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

พิธีทึ หอมสมบัติ(2546, หน้า 16) ได้สรุบบ่งวินัยเป็น 2 ประเภท คือ

1. วินัยในตนเอง ซึ่งเป็นจิตสำนึกภายในของตนเองทำให้สามารถควบคุมจิตใจและพฤติกรรมของตนเองได้

2. วินัยทางสังคม ซึ่งเป็นวินัยที่เกิดจาก การควบคุมอำนาจจากภายนอก ส่งผลต่อการควบคุมจิตใจและพฤติกรรมของบุคคล เช่นการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย เป็นต้น

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า วินัยเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่โรงเรียนต้องปลูกฝังและฝึกฝนนักเรียนให้มีวินัยในตนเองและเสริมสร้างวินัยทางสังคม ทั้งนี้แต่ละโรงเรียนควรจัดระเบียบให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนและสิ่งแวดล้อม

หลักการดำเนินงานเกี่ยวกับวินัยนักเรียน

พิชัย ฤทธิจรูญ(2537, หน้า 26-27) กล่าวว่า การดำเนินงานด้านวินัยนักเรียนเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยความละเอียดอ่อน และจะต้องดำเนินการให้รัดกุมอย่างมาก อาจยึดหลักการดังต่อไปนี้

1. หลักการป้องกัน(Prevention) หลักการข้อนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการประพฤติดีวินัยขึ้น มีแนวความเชื่อพื้นฐานว่า “การป้องกันดีกว่าการแก้ไขเสียยา” โดยดำเนินการป้องกันด้วยวิธีการหลายๆอย่าง

2. หลักการควบคุม(Control) หลักการนี้ เพื่อควบคุมให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน โดยดำเนินการควบคุมดูแล หรือชักจูงให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามสิ่งที่ได้กำหนดไว้

3. หลักการแก้ไข(Correction) หลักการข้อนี้ เพื่อแก้ไขปรับปรุงการประพฤติดีวินัยของนักเรียน ดำเนินการโดยการลงโทษ หรือแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมตามความเหมาะสม

4. หลักการพัฒนาและส่งเสริม(Development) หลักการข้อนี้ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ขึ้นอีก ให้นักเรียนประพฤติดียิ่งขึ้นและมากขึ้น โดยโรงเรียนจัดสภาพสิ่งแวดล้อมหรือกิจกรรมต่างๆที่เอื้อต่อการพัฒนา และการส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์

กระทรวงศึกษาธิการ(2546, หน้า 20) ได้กำหนดหลักการของวินัยในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. ตามวัตถุประสงค์ของวินัยในโรงเรียน ก็คือ ต้องการส่งเสริมให้นักเรียนเติบโตเป็นพลเมืองดี สามารถปกครองตนเองได้

2. วินัยที่ดี จะช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายของการเรียนการสอนตามหลักสูตร

3. วินัยในโรงเรียน จะต้องมิลักษณะสอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียนและปัจจัยสิ่งแวดล้อมหลายๆด้าน

4. วินัยในโรงเรียน จะดำเนินไปควบคู่กับการเรียนการสอนและต้องการพื้นฐานของนักเรียนเป็นสำคัญ

5. การกำหนดกฎระเบียบวินัยในโรงเรียนควรคำนึงถึงความเหมาะสมและความต้องการพื้นฐานของนักเรียนเป็นสำคัญ

6. วินัยในโรงเรียน จะต้องเป็นข้อบัญญัติที่สามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแก้ไขให้เหมาะสมกับนักเรียนเป็นสำคัญ

ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการทำผิดวินัยนักเรียน

การกระทำผิดวินัยของนักเรียน นอกจากก่อให้เกิดผลเสียกับตนเองแล้วยังมีผลกระทบต่อผู้อื่นและสังคม เรามักได้ยินเสมอว่า เยาวชนไทยในสังคมจากระเบียบวินัย ทำอะไรตามความพอใจ มักไม่ค่อยคำนึงถึงผลเสียที่จะตามมา ความผิดดังกล่าวก็มีการโทษกันว่าเป็นเพราะผู้ปกครองไม่ได้เอาใจใส่ดูแล ครูไม่ได้อบรมสั่งสอน ซึ่งในปัจจุบันผู้ปกครองมักไม่มีเวลาดูแลลูกเนื่องจากความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ทำให้เป็นภาระของครูที่จะต้องรับผิดชอบดูแลระเบียบวินัยในตัวนักเรียนมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามปัญหาความไม่มีระเบียบของนักเรียนอาจเกิดจากสาเหตุอื่นๆ ดังนั้นปัญหาด้านวินัยนี้ทุกฝ่ายทั้ง บิดา-มารดา , ครู อาจารย์ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง จะต้องร่วมมือกันศึกษาหาสาเหตุของการทำผิดวินัยของนักเรียนในชุมชนของตนเอง เพื่อสามารถแก้ปัญหาการทำผิดวินัยของนักเรียน ได้ดียิ่งขึ้น จากการศึกษาค้นคว้าและวิจัยของหลายๆคนพบสาเหตุที่ทำให้นักเรียน ขาดวินัย มีดังต่อไปนี้

เชาวน์ มณีวงษ์(2526, หน้า 170-174) พบสาเหตุที่ทำให้นักเรียนขาดวินัย คือ

1. ตัวนักเรียนเอง เช่น ร่างกายผิดปกติ ความพิการ สุขภาพอ่อนแอ ขาดความอบอุ่น ขาดการเอาใจใส่ ตลอดจนสติปัญญาไม่ดี เป็นต้น
2. กลุ่มเพื่อนนักเรียน เช่น เพื่อนฝูงชักชวนกันก่อการวิวาท หรือสร้างบรรยากาศตึงเครียดเกิดขึ้นในโรงเรียน
3. โรงเรียน เช่น ปัญหาจากครู อาจารย์ อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมไม่ดี กฎระเบียบของโรงเรียนเป็นต้น
4. ทางบ้านและสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนอาศัยอยู่ เช่น ทางบ้านที่มีภูมิหลังไม่ดี สังคมรอบๆบ้านไม่ดี เป็นต้น
5. สภาพสังคมโดยส่วนรวมของบ้านเมืองอยู่ในสภาพไม่ดี ก็มีผลทำให้นักเรียนพลอยไม่ดี ขาดวินัยไปด้วย

สุชา จันทรเอม(2541, หน้า 120) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่นักเรียนไม่มีระเบียบวินัยเนื่องมาจาก

1. มีความสนใจตนเองมากเกินไป
2. ความไม่รู้เป็นเหตุให้กระทำผิดวินัย และในบางครั้งที่ไม่รู้อาจจะเนื่องมาจากความอ่อนวัยอยู่หรือสมองเสื่อมจึงกระทำไปโดยเอาอย่างคนอื่นๆ และจ้อขย เป็นต้น
3. ต้องการให้คนอื่นสนใจตัวเอง โดยการแสดงออกด้วยการกระทำสิ่งต่างๆ ให้เป็นจุดเด่นไม่ว่าจะเป็นไปในทางที่ถูกหรือผิด เพราะอยากให้คนอื่นที่สนใจต่อบุคคลอื่น
4. สภาพที่เป็นอยู่ในขณะนี้ เหตุการณ์ สถานที่ เวลา ดินฟ้าอากาศ สามารถจะเปลี่ยนจิตใจคนได้ชั่วขณะ ดังนั้นพ่อแม่หรือผู้ปกครองจึงตระหนักให้แน่นอนก่อนว่าบุตรหลานของตนได้แสดงอาการแปลกๆออกมา เป็นเหตุขัดกันแน่ บางครั้งอาจเป็นสาเหตุจากผู้ใหญ่ก็ได้ เช่น นักเรียนเห็นแม่หนีไปเล่นไพ่ทุกวัน ในขณะที่พ่อออกไปทำงานนอกบ้านทุกวัน นักเรียนเกิดความรำคาญจึงอาจจะทำอะไรขวางโลกขึ้นมาได้

ศุภฤกษ์ สมรรถการ(2547, หน้า 26 – 28) ได้สรุปสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทำผิดวินัยว่าเกิดจากปัญหาต่างๆ ดังนี้

1. ปัญหาอันจะเกิดจากทางบ้าน

- 1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวหยาบคาย ขาดความอบอุ่น มีลักษณะเป็น “บ้านแตก” พ่อแม่ไม่เอาใจใส่ดูแลลูก ไม่ให้ความอบอุ่นด้านความรัก เป็นต้นว่า
 - 1.1.1 พ่อแม่ยากจน ลูกๆกลายเป็นเด็กข้างถนน
 - 1.1.2 พ่อแม่ร่ำรวยมาก ไม่มีเวลาให้ลูกๆ ให้แต่วัตถุไม่ให้ความรักความเอาใจใส่ ทำให้เด็กขาดความอบอุ่น เห่อเหิม ขาดสติ
 - 1.1.3 พ่อแม่รักมาก เอาใจใส่ดูแลมากเกินไป จนทำอะไรไม่เป็น ไม่เป็นตัวของตัวเอง เด็กพวกนี้อาจหาทางออกโดยลักษณะการข่มขู่ ข่มตน
 - 1.1.4 พ่อแม่แยกกันอยู่ ขาดคนเอาใจใส่ ขาดการดูแลอย่างใกล้ชิด ขาดความอบอุ่นทางใจ ขาดที่พึ่ง เด็กจะคล้อยตามเพื่อน แสวงหาเพื่อสิ่งที่พึงทางใจ ผลักดันสู่ความเสียหายไร้ประโยชน์
 - 1.1.5 พ่อแม่ประพฤติคนไม่ดี เด็กอาจนำมาทำแบบอย่างในการดำเนินชีวิต
 - 1.1.6 พ่อแม่ไม่เข้าใจถึงธรรมชาติของความเปลี่ยนแปลงตามวัยที่เจริญเติบโต โดยเฉพาะในเด็กวัยรุ่น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของร่างกาย อารมณ์ และจิตใจเป็นอย่างมาก เด็กวัยรุ่นมีแรงขับเคลื่อนมาก ถ้าไม่เข้าใจและไม่เปิดโอกาสให้เด็กระบายออกบ้างก็จะถึงจุดระเบิด

1.2 จำนวนสมาชิกในครอบครัวมากหรือน้อยเกินไป เช่น มีจำนวนน้อยมากเด็กเกิดความหว้าหว่ ไม่มีเพื่อนเล่นก็ต้องพยายามออกไปหาเพื่อนที่บ้าน ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมได้ หรือจำนวนสมาชิกมากเกินไป ได้รับการเอาใจใส่ดูแลน้อย เลือกที่รักมักที่ชัง เด็กจะหนีออกจากบ้านไปแสวงหาเพื่อนที่ถูกอกถูกใจตามความต้องการและรสนิยมของตนเอง

1.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความยากจน สร้างสำนึกที่ผิดให้แก่เด็กๆ พ่อแม่ยากจนต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ซึ่งเป็นงานทุกชนิดที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ จึงไม่มีเวลาให้ลูก หรือพ่อแม่ที่ต้องประกอบธุรกิจการค้ามากมาย มีเวลาให้ลูกน้อย พ่อแม่ทั้งสองประเภทนี้จะไม่สนใจกับศีลธรรมจรรยาอันเป็นแบบฉบับที่ดีต่อการดำรงชีวิตมากนักทำให้เด็กได้รับอิทธิพลเหล่านี้ด้วย

1.4 จากความเข้มงวดหรือหย่อนยานมากเกินไปในการปกครองของพ่อแม่ พ่อแม่เป็นคนหัวโบราณ ระเบียบจัด เด็กจะได้รับความกดดันภายในหรือไม่มี พ่อแม่ ผู้ปกครองปล่อยปละละเลยไม่เอาใจใส่เท่าที่ควรเด็กขาดการแนะนำที่ดี

1.5 ลักษณะสภาพแวดล้อมที่ตั้งของบ้านอยู่ในที่ไม่เหมาะสม อยู่ใกล้แหล่งอบายมุข ทำให้เด็กเห็นตัวอย่างไม่ดีอยู่เป็นประจำจนซึมซับกลายเป็นเรื่องปกติ

1.6 เด็กขาดผู้ปกครองดูแลอย่างแท้จริง ปัญหาที่เกิดกับเด็กที่มีความจำเป็นต้องจากบ้านเดิมเพื่อการศึกษาเล่าเรียน หรือพ่อแม่รับราชการ อยู่ต่างบ้านต่างเมือง ผู้ปกครองเหล่านี้ต้องฝากลูกให้อยู่ในความดูแลของคนอื่น ซึ่งคนเหล่านั้นก็ดูแลไม่ดีเท่าที่ควร ขาดความสัมพันธ์ที่ดี ทำให้มีปัญหาการปรับตัว ปัญหาการใช้จ่าย และปัญหาทางเพศตามมา

2. ปัญหาจากทาง โรงเรียน

2.1 ปัญหาอันเกิดจากครู อาจารย์

2.1.1 ครูบางคนมิได้ให้ความรัก ความอบอุ่น ความเอ็นดู แก่นักเรียนของตนหรืออาจไม่ชอบหน้ากันเป็นการส่วนตัว ใช้อำนาจหน้าที่โดยปราศจากความสำนึกในความเป็นครูไม่เข้าใจและไม่พยายามที่จะเข้าใจเด็ก

2.1.2 การสอนของครูบางคนมุ่งแต่ในเรื่องเนื้อหาวิชาเป็นสำคัญ มุ่งที่จะสอนให้จบหลักสูตร ทันตามกำหนดเวลา โดยไม่สนใจพฤติกรรมหรือวินัยของนักเรียน สร้างความเบื่อหน่ายและท้อแท้ใจ บางครั้งถูกทำโทษ ทางออกคือหนีเรียนเพื่อหนีครู หนีสังคม โรงเรียน ไปสู่สังคมใหม่ที่ชิวชวน และมีแนวโน้มไปสู่ทางต่ำได้ง่าย

2.1.3 ครูบางคนใช้วิธีการควบคุม ปกครองนักเรียนโดยวิธีเหี้ยมขาดเคร่งครัดจนเกินไป นักเรียนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ หรือครูบางคนใช้วิธีตัดไม้ข่มนามให้นักเรียนกลัวโดยปราศจากเหตุผลที่เหมาะสม ในทางตรงกันข้ามครูบางคนอาจปล่อยปละละเลย

นักเรียนมากจนเกินไป ทำให้นักเรียนแสดงออกในบางสิ่งบางอย่างจนเกินบทบาทนักเรียน จนไม่สามารถควบคุมได้

2.2 ปัญหาอันเกิดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

โรงเรียนเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียน อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมย่อมมีอิทธิพลต่อชีวิตของนักเรียนเช่นกัน ดังนั้น อาคารเรียน จำนวนห้องเรียนต้องเพียงพอกับปริมาณของเด็กนักเรียน ไม่แออัดคับแคบ สิ่งแวดล้อมร่มรื่น สะอาด น่ารื่นรมย์ เป็นระเบียบสวยงามย่อมมีอิทธิพลต่อจิตใจของนักเรียน ทำให้เป็นนักเรียนมองโลกในแง่ดี อ่อนโยน ใฝ่ดี อิทธิพลอันเกิดจากอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จะส่งผลกระทบต่อชีวิตของนักเรียนในโอกาสต่อไปเมื่อจบจาก โรงเรียนแล้วด้วย

2.3 ปัญหาอันเกิดจากจำนวนนักเรียนมากจนเกินไป

จากความจำเป็นที่จะต้องจัดหาที่เรียนให้กับนักเรียนนับว่าเป็นวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลักของกระทรวงศึกษาธิการ แต่เนื่องจากด้วยงบประมาณจำกัด การขยายตัวของโรงเรียนและจำนวนห้องเรียนไม่ทันต่อการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักเรียน ทำให้เกิดสภาพแออัดเกินไปในโรงเรียนหนึ่งๆ บางครั้งต้องสอนถึงสองพลัด ทำให้ครูอาจารย์ดูแลได้ไม่ทั่วถึง อาจารย์น้อย มีภาระการสอนมาก หรืออาจสอนได้ไม่ตรงตามตารางทำให้นักเรียนมีเวลาว่างมากเกินไป โอกาสที่จะประพฤติผิดย่อมเป็นไปได้ง่าย

3. ปัญหาเกี่ยวกับระบบการบริหารโรงเรียน

3.1 ผู้บริหารโรงเรียนใช้ระบบระเบียบราชการบริหารอย่างเคร่งครัดมากเกินไป สร้างทัศนคติที่ไม่ดี หรือผิดๆ ให้เกิดระหว่างโรงเรียนกับนักเรียน จนทำให้นักเรียนเกลียดโรงเรียน เกลียดครู หรือในทางตรงข้าม บางโรงเรียนปล่อยปละละเลย หย่อนยานในเรื่องกฎระเบียบ จนทำให้นักเรียนไม่อยู่ในระเบียบวินัย ไม่นำพาต่อกฎเกณฑ์ มีนิสัยเอาแต่ใจเอาแต่ความสะดวกสบาย

3.2 ระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ที่โรงเรียนบัญญัติขึ้นใช้ หรือของกระทรวงศึกษาธิการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ไม่คำนึงถึงความแตกต่างและสภาพการณ์ของระดับและสถานศึกษา ใช้เป็นคำสั่งรวมให้มีผลบังคับสำหรับโรงเรียนทุกประเภทในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ แทนที่จะเป็นการลดปัญหา กลับมาเป็นการเพิ่มปัญหาให้กับนักเรียนโดยเฉพาะการปกครองของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

4. ปัญหาจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน

โดยความเข้าใจต่างๆไป ผู้ปกครองมักจะโยนภาระการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นภาระของโรงเรียนแต่เพียงผู้เดียว ความผิดพลาดอันเกิดจากตัวนักเรียนมักจะปิดให้เป็นภาระ

ความรับผิดชอบของโรงเรียนทั้งสิ้น โดยหาว่าไม่ว่านักเรียนใช้เวลาอยู่โรงเรียนเพียงวันละ 8 ชั่วโมง เวลาที่เหลือเพียง 2 ใน 3 ของนักเรียนอยู่ที่บ้าน อยู่กับผู้ปกครอง หากโรงเรียนและผู้ปกครองมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของกันและกัน มีความร่วมมือประสานสัมพันธ์ซึ่งกันและกันมีแนวปฏิบัติและมาตรการควบคุมอบรมสั่งสอนอย่างเดียวกัน ปัญหาในเรื่องนี้จะเบาบางลงและเกิดขึ้นได้ยาก

5. ปัญหาอันเกิดจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม

โลกมีวิวัฒนาการและความเจริญไปอย่างรวดเร็วมาก การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ทั้งภายในและภายนอกประเทศเป็นไปอย่างทั่วถึง และกว้างขวางมากวัฒนธรรมและความเจริญจากประเทศหนึ่งเข้าสู่อีกประเทศหนึ่งได้อย่างรวดเร็วและอาจไม่เหมาะสมกับบางสังคม นักเรียนมีแนวโน้มที่จะเอาอย่างในสิ่งใหม่ๆแปลกๆเหล่านี้มากกว่าที่จะดำเนินชีวิตไปตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ค้ำจุนของชาติไทย

ยิ่งกว่านั้น สื่อสารมวลชนทุกชนิดประเภท อาทิเช่น โทรทัศน์ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ ฯลฯ มีบทบาทและอิทธิพลเหนือชีวิตจิตใจของเด็กนักเรียนเป็นอย่างมาก บางส่วนมีความสัมพันธ์กับชีวิตนักเรียนจนอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันทีเดียว เช่น โทรทัศน์ โทรทัศน์ วิทยุ และภาพยนตร์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลเหนือความรู้ตึกนึกคิดและทัศนคติของนักเรียน ถ้าเสนอแต่ในสิ่งที่ค้ำจุน เสริมสร้างทัศนคติและรสนิยม ค่านิยมที่มีคุณประโยชน์ เสนอตัวอย่างเป็นกรรมดี กรรมชั่ว ก็จะมีอิทธิพลโน้มน้าวจิตใจ ทัศนคติและค่านิยมไปในทิศทางที่ดีเป็นประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและสังคมแห่งประเทศชาติ มีตัวอย่างปรากฏหลายราย ที่นักเรียนเลียนแบบมาจากภาพยนตร์และโทรทัศน์ โดยมากมักจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ไม่ดีไม่งามจากภาพยนตร์และโทรทัศน์เสียเป็นส่วนใหญ่ เช่น การปล้นจี้ ประกอบอาชญากรรม และเรื่องชู้สาว เป็นต้น สภาพปัจจุบันสังคมมีอิทธิพลเหนือชีวิตและความ เป็นอยู่ของนักเรียนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น อาทิเช่น สถานเริงรมย์ บาร์ ในที่ลับ สถานเดินรำ ห้องอาหาร และคาราโอเกะ เป็นต้น เหล่านี้เป็นแหล่งมั่วสุมที่เป็นอันตรายอย่างยิ่งถ้าโรงเรียนตั้งอยู่ติดกันเป็นบริเวณใกล้เคียงกัน นักเรียนอาจจะเอาอย่างและต้องการสัมผัสกับสิ่งต่ำทรามเหล่านั้นบ้าง (ฉันทนา ศรีหิรัญกุล, 2548, หน้า 44)

ความประพฤติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับการผิดวินัย

นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นอยู่ในช่วงวัยที่เรียกว่า “วัยรุ่น” เป็นวัยที่ต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับว่าเขาเป็นผู้ใหญ่ และเขาจะแสดงว่าพวกเขามีความสามารถพอที่จะอยู่ภายนอกการคุ้มครองของผู้ปกครอง จึงพยายามหาทางออกโดยการคบหาสมาคมกับเพื่อนร่วมชั้น

และเพื่อนบ้านในระแวกเดียวกัน นอกจากการเข้ากับเพื่อนฝูงได้แล้วเด็กวัยรุ่นยังต้องการให้เป็นที่ยอมรับ เป็นที่ชอบพอของครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และบุคคลอื่นๆในสังคม ดังนั้นครู อาจารย์ ผู้ปกครองและบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนจะต้องร่วมมือกันเพื่ออบรมและแก้ปัญหานักเรียนในวัยนี้ ความประพฤตินักเรียนกับการประพฤติดังกล่าวของโรงเรียนที่เรามักพบเสมอ คือ การละเมิดไม่ว่าจะเป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่น ละเมิดกฎข้อบังคับ แม้เป็นเพียงความรู้สึกรู้สึกหรือทัศนคติ สามารถจำแนกความผิดทางวินัยได้ 2 ประเภทใหญ่ คือ ความผิดที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาและความผิดที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายบ้านเมือง และการประพฤตินักเรียนที่มักจะผิดวินัยอยู่เสมอมี 2 ด้าน คือ (1) ความผิดด้านการแต่งกาย ได้แก่ การสวมเสื้อผ้า กางเกง กระโปรง เข็มขัด รองเท้า ถุงเท้า ที่ผิดระเบียบและก่อให้เกิดการกระตุ้นทางเพศ (2) ความผิดด้านความประพฤติ ได้แก่ การเล่นการพนัน การสูบบุหรี่ ยาเสพติดของมึนเมา การแสดงคนก้าวร้าว การแสดงกริยาวาจาไม่สุภาพ การหลบหนีโรงเรียน การมาโรงเรียนสาย รวมถึงการใช้เครื่องประดับตกแต่ง เป็นต้น

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย (2543, หน้า 16) กล่าวว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการส่งเสริมผู้เรียนในศึกษาตามความถนัดและสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือเพื่อให้เพียงพอแก่การประกอบการวางแผนและอาชีพที่ถนัดทั้งอาชีพอิสระและรับจ้าง รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและทักษะทางสังคมที่จำเป็นสำหรับการประกอบการงานอาชีพ และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข เป็นการศึกษาสำหรับผู้มีอายุ 16-18 ปี

ทฤษฎี และแนวทางการสร้างวินัย

1. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง ชม ภูมิภาค(2525, หน้า 3) ได้สรุปทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของโมเวอร์(Mower) ไว้ว่า การเกิดวินัยในตนเองของแต่ละบุคคลนั้น นักจิตวิทยาเชื่อกันว่าจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้นมา จุดเริ่มต้นคือความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับมารดาหรือผู้เลี้ยงดู อันจะนำไปสู่ความสามารถในการควบคุมตัวเองเมื่อโตขึ้น การเรียนรู้ของทารกจะเกิดขึ้นหลายระดับและมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 จุดเริ่มต้นอยู่ที่ทารกได้รับการการบำบัดความต้องการความรู้สึกพอใจ เช่น หิวก็ได้ดื่มนม ร้อนก็ได้อาบน้ำ เมื่อทารกได้รับการบำบัดก็จะรู้สึกสบาย พอใจและมีความสุข ความสุขนี้จะรุนแรงมากและติดตรึงอยู่ในจิตสำนึกของทารกไปจนเติบโตใหญ่ขึ้น

1.2 ขั้นต่อมา คือ ในขณะที่ทารกได้รับการบำบัดความต้องการจนรู้สึกพอใจ และมีความสุข สิ่งที่เกิดขึ้นควบคู่กับเหตุการณ์นี้อยู่เสมอทุกครั้ง คือ การปรากฏตัวของมารดาหรือผู้เลี้ยงดู

1.3 การรับรู้ขั้นต่อมาของเด็ก คือ ความสุข ความพอใจของเด็กที่เกิดจากได้รับการบำบัดความต้องการต่างๆที่ถ่ายทอดมาจากมารดา ทำให้การปรากฏตัวของมารดาก่อให้เกิดความสุขความพอใจแก่เด็กได้

โมเวอร์(Mower) เชื่อว่า การรักและพอใจของมารดานั้นต้องเกิดจากการเรียนรู้ โดยที่ความสุขความพอใจที่ได้รับการบำบัดมาก่อน ถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนี้กับเด็ก เช่น เมื่อหิว ไม่ได้กิน หรือกินเมื่อไม่หิวเด็กก็จะไม่เกิดความสุขความพอใจ เด็กก็จะมีรากฐานในการเรียนรู้ที่จะรักและพอใจมารดาเมื่อการเรียนรู้ขั้นแรกเกิดขึ้นแล้ว ก็จะเป็นรากฐานของขั้นที่สองต่อไป กล่าวคือ มารดาขอมมาควบคุมกับคำสั่งอบรมสั่งสอนเด็ก ในภายหลังจะเกิดการเรียนแบบมารดาทางคำพูด การกระทำ หรือการทำตามที่มารดาสั่งสอนจะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่ามีความสุขความพอใจ ความสุขความพอใจที่เกิดขึ้นมีลักษณะเป็นการให้รางวัลและชมเชยตนเอง ของบุคคล โดยไม่หวังผลจากภายนอก ความสามารถในการให้รางวัลตนเองนี้ โมเวอร์เชื่อว่าเป็นลักษณะที่แสดงถึงการบรรลุภาวะทางจิตของบุคคลนั้น โดยปรากฏขึ้นในเด็กปกติที่มีอายุ 8 – 10 ปี และจะพัฒนาต่อไป จนสมบูรณ์เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ผู้ที่ไม่ได้ผ่านการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้ว ก็กลายเป็นบุคคลที่ขาดวินัยในตนเอง ขาดความยับยั้งชั่งใจในการกระทำและอาจกลายเป็นผู้กระทำผิด กฎเกณฑ์และกฎหมายของบ้านเมืองอยู่เสมอ ในรายที่รุนแรงอาจกลายเป็นอาชญากร หมดโอกาสที่จะแก้ไข

การเกิดวินัยในตนเองนี้ เป็นเพียงจุดเริ่มต้นในบุคคลที่ต้องอาศัย การฝึกอบรมเพิ่มเติมอีกมาก ลักษณะวินัยในตนเองจึงจะพัฒนาเป็นลักษณะที่เด่นชัดและกลายเป็น พฤติกรรมของบุคคลได้อย่างสม่ำเสมอ

2. ทฤษฎีแรงจูงใจทางหลักจริยธรรม การที่บุคคลจะกระทำพฤติกรรมทาง จริยธรรมต่าง ๆ นั้น ความต้องการเป็นสาเหตุสำคัญ เพคและแฮวิกเฮิสต์ (Peck and Havighurst) ชม ภูมิภาค(2525, หน้า 3) ก็เห็นความสำคัญนี้ และเชื่อว่าการควบคุมของอีโก้(Ego) และซูเปอร์เออร์ อีโก้(Superego)ร่วมกัน ช่วยให้เกิดความต้องการแสดงพฤติกรรมเพื่อผู้อื่นอย่างสมเหตุสมผล นักทฤษฎีทั้งสองเห็นว่าพลังควบคุมของอีโก้ในบุคคลไม่เท่ากันจะมีมากหรือน้อยก็ได้ และแต่ละ บุคคลจะมีพลังควบคุมอีโก้และซูเปอร์เออร์อีโก้ในส่วนผสมที่ไม่เท่ากันและอาจแบ่งบุคคลตาม ลักษณะทั้งสองนี้ร่วมกันออกเป็น 5 ประเภท คือ (1) พวกเขาปราศจากจริยธรรม (2) พวกเขาแต่ได้ (3) พวกเขาชอบคล้อยตาม (4) พวกเขาตั้งใจจริงแต่ขาดเหตุผล และ (5) พวกเขาเห็นแก่ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล

จากแนวคิดทฤษฎีการสร้างวินัยนั้นพอสรุปได้ว่า การให้เด็กมีวินัยจะต้องปลูกฝังให้เด็กตั้งแต่แรกเกิด โดยเฉพาะการศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา จะเป็นการพัฒนาให้เด็กมีระเบียบวินัยที่ดีได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องทั้ง บิดา มารดา ครูอาจารย์ ผู้บริหาร และสังคมจะต้องให้การดูแล อบรม ให้ความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีในการสร้างวินัยในตนเอง โดยสอดแทรกในทุกกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และปฏิบัติคนให้เป็นแบบอย่างที่เหมาะสม ดึงมาให้เด็กได้ประพฤติปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ(2540, หน้า 21) ให้แนวคิดในการสร้างวินัยไว้ 5 ประการ คือ

1. การทำให้เกิดพฤติกรรมเคยชิน โดยให้บุคคลรู้เห็นและปฏิบัติพฤติกรรมที่ดีเพื่อเป็นพื้นฐานและปฏิบัติต่อเนื่องจนเกิดเป็นพฤติกรรมเคยชินที่ดี
2. การใช้วัฒนธรรมในสังคม เป็นแนวปฏิบัติผสมผสานกับหลักการทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน เช่น การทำความเคารพด้วยการไหว้เมื่อพบผู้ใหญ่เป็นสิ่งที่เด็กทำได้โดยง่ายแต่การเข้าแถวไม่ใช้วัฒนธรรมไทย เด็กไม่ได้เห็นแบบอย่างที่ดีอยู่เสมอ ดังเช่น การไหว้ของไทย ดังนั้นการไหว้จึงง่ายต่อการปฏิบัติมากกว่าการเข้าแถว
3. การใช้อ็กร่วม เป็นความสัมพันธ์ระหว่างจิตใจพฤติกรรมและสติปัญญา ซึ่งเป็นหลักการทางการศึกษา และหลักการพัฒนาจริยธรรม คือ มีความเข้าใจในความสำคัญของสิ่งที่จะกระทำมีความพอใจและยอมรับในสิ่งที่จะกระทำ ย่อมนำไปสู่ความร่วมมือในการกระทำ
4. การใช้แรงหนุนสภาพจิต เป็นการตั้งความมุ่งมั่นหรืออุดมการณ์และพยายามปฏิบัติเป้าหมายที่มุ่งมั่นไว้ ซึ่งอาจทำให้เกิดการเปรียบเทียบแม้ความภาคภูมิใจในผลการปฏิบัติ หากใช้มากเกินไปจะกลายเป็นคดโกง ดูหมิ่นผู้อื่น อันเกิดจากการเปรียบเทียบและพึงพำกำลังใจจากภายนอก
5. การใช้กฎเกณฑ์บังคับ เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เกิดวินัยได้ชั่วระยะหนึ่ง เมื่อไม่มีผู้ใดควบคุมวินัยก็จะหายไป จึงเป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง

สุวรรณ ไพสุวรรณ (2541, หน้า 26) ได้เสนอว่า งานด้านวินัยได้มุ่งเน้นด้านความมีระเบียบวินัยแก่นักเรียน ให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ เป็นการเตรียมตัวนักเรียนสำหรับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข จุดเน้นของกิจกรรมจะมีธรรมเนียมโรงเรียนซึ่งนักเรียนทุกคนต้องยึดถือเป็นระเบียบปฏิบัติ และมีข้อตกลงของเราภายในแต่ละห้องเรียน ที่เป็นเหมือน กฎหมายท้องถิ่น ให้นักเรียนร่วมกับครูประจำชั้นออกกฎระเบียบข้อบังคับของห้องเรียนอย่างไรก็ได้ แต่ต้องไม่ขัดกับหลักรัฐธรรมนูญของโรงเรียน

นวลศิริ เปาโรหิตส์(2540, หน้า 30-34) การสร้างวินัยให้เด็กยอมรับนั้นวินัย หรือ กฎทุกกฎต้องมีลักษณะ 3 ประการ ดังนี้

1. กฎต้องสมเหตุสมผล หมายความว่า สิ่งที่ยากให้เด็กทำนั้น ควรเป็นสิ่งที่ เป็นไปได้ และเป็นเรื่อง que เด็กทำได้ในระดับอายุของเขา
2. กฎต้องถูกต้องชัดเจนไม่คลุมเครือ คือ ต้องแน่ใจว่ากฎที่ตั้งขึ้นให้เด็กทุกเรื่อง เป็นสิ่งชัดเจนอย่าให้มีข้อสงสัยหรือโต้เถียงได้
3. กฎต้องบังคับได้ คือ ต้องมีการกำหนดโทษ ถ้าทำผิดก็ต้องลงโทษอย่างจริงจัง ทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

การสร้างวินัยในโรงเรียน

วินัยในโรงเรียน หมายถึง การรู้จักปกครองตนเอง การกระทำตามระเบียบ หรือ ข้อบังคับต่างๆ เกิดขึ้นโดยความสมัครใจของผู้ปฏิบัติคือนักเรียนที่ได้มองเห็นคุณค่าแล้วว่าการปฏิบัติตน ตามกฎ ข้อบังคับที่โรงเรียนสร้างขึ้นไว้ และตนเองก็เห็นพ้องด้วยนั้น เป็นสิ่งที่ จะร่ารงไว้ซึ่งความสงบ เรียบร้อย อันจะนำมาซึ่งความสุข และความเสมอภาคแก่สมาชิกทุกคน ในสังคมนั้น อรรถพร อุ๋นจะนำ(2541, หน้า 19) ได้กล่าวว่ วินัยในโรงเรียนควรมีลักษณะ ดังนี้ คือ

1. การทำดีของนักเรียนเป็นไปเพราะคนเห็นดีเห็นงามที่จะได้จากการกระทำดี ไม่ใช่เพราะอำนาจภายนอกคอยบังคับให้กระทำดี การเชื่อฟังและระเบียบเกิดขึ้นจากการเข้าใจ เหตุผลของการกระทำตามระเบียบ ไม่ใช่กลัวอำนาจของบุคคลอื่นที่ออกกระเบียบนั้น จุดหมายปลายทางของวินัยใน โรงเรียนคือ ต้องการให้รู้จักควบคุมตนเอง
2. การออกคำสั่งให้นักเรียนปฏิบัติตาม ได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วว่า จะเป็นส่วนช่วยให้นักเรียนประพฤติดี ไม่ใช่ช้อออกมาเพื่อเหตุผลส่วนตัวของผู้มีอำนาจที่จะออกคำสั่ง นั้น
3. การปฏิบัติต่อหน้าผู้กระทำผิด เป็นไปตามลักษณะพื้นฐานส่วนตัวของผู้กระทำความผิดเป็นรายๆ ไป
4. กิจกรรมทั้งหลายของนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เป็นส่วนให้นักเรียน ได้สร้างเสริมจริย ุไปในวิถีทางอันเป็นที่ยอมรับกันในสังคม

บทบาทของโรงเรียนในการเสริมสร้างและรักษาระเบียบวินัย

โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างวินัยให้กับนักเรียน เพราะโรงเรียนเปรียบเสมือนเป็นบ้านหลังที่สองของนักเรียน ซึ่งจะช่วยปลูกฝังสิ่งที่ดีงาม เหมาะสม เพื่อเตรียมตัวนักเรียนให้เป็นพลเมืองที่ดี รักษากฎระเบียบ วินัย สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

บุญชู แก้วประดิษฐ์(2543, หน้า 21) ได้ให้ทัศนะว่า การเสริมสร้างและการรักษา วินัยนั้น ควรเริ่มกระทำตั้งแต่เด็กและกระทำต่อเนื่องตลอดไปจนเป็นผู้ใหญ่ โดยคำนึงถึงวัยและ พัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และ สังคมของเด็กเป็นสำคัญ และ โรงเรียนก็เป็น สถาบันทางสังคมที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน โดยอบรมสั่งสอนและรักษาระเบียบวินัยของ โรงเรียน ปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการของสังคม

แนวทางในการปฏิบัติตนให้เป็นคนมีระเบียบวินัย

พนัส หันนาคินทร์ และคณะ(2542, หน้า 38) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตน ให้มีระเบียบวินัยไว้ 3 ข้อ ดังนี้ คือ

1. ต้องรู้จักกฎระเบียบของสังคมที่เราอยู่เป็นอย่างดี เพื่อจะได้ไม่ละเมิด กฎหมาย
2. ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้นอย่างเคร่งครัด ทั้งต่อหน้าและลับหลัง
3. ฝึกปฏิบัติตามกฎระเบียบจนติดเป็นนิสัย

ถวิล มาตรฐาน(2545, หน้า 195) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ บุคลากรภายใน โรงเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์กร โดยให้ สมาชิกมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม เสนอทางเลือก ให้ข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์และกำหนดปัญหา/ความต้องการ การแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ตลอดจนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน

ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาวินัยนักเรียน ได้แก่

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา โดยจัดประชุมกลุ่มผู้ร่วมศึกษาและกลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนา
2. การจัดทำแผนการปฏิบัติงาน โดยการนำข้อมูลจากการศึกษา การสำรวจ รวบรวมอย่างเป็นระบบ แล้วดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ จัดทำแผนตามกิจกรรมเพื่อปรับปรุงแก้ไข ปัญหา

3. วิธีดำเนินการ กำหนดระยะเวลา วิธีการปฏิบัติให้เกิดการพัฒนา การดำเนินงานและแก้ไขปัญหาที่ประสบ โดยให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

4. การกำกับติดตามผล เป็นการดำเนินงานตามขั้นตอน ปฏิบัติอย่างเป็นระบบ มีการสร้างแบบประเมิน ติดตาม นิเทศผลการดำเนินงานเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม มีดังต่อไปนี้

1. เป็นการระดมสรรพกำลังจากทรัพยากรมนุษย์ สามารถนำเอาประสบการณ์ ความรู้และทักษะของแต่ละคนมาใช้ในการวางแผน ทำให้ได้แผนงานที่ดี สมบูรณ์ขึ้นและการ นำไปปฏิบัติจะประสบผลสำเร็จได้ดีขึ้นเช่นเดียวกัน

2. การมีส่วนร่วมทำให้คุณภาพการตัดสินใจสูงขึ้นและทำให้ได้แผนงานที่ เกิดจากหลาย ๆ ทักษะและหลากหลายผู้ชำนาญการ

3. การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ทำให้เกิด พันธะสัญญา พร้อมทั้งจะตรวจสอบได้ ตลอดจนช่วยให้เกิดการสนับสนุนในการนำไปปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในผลลัพธ์

4. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจเป็นวิธีหนึ่งในการพัฒนา หรือสร้างนวัตกรรมการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนให้เกิดความสามัคคีในทีมงานและสร้างความเป็น น้าหนึ่งใจเดียวกันขององค์การ

5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้แต่ละบุคคล กลุ่มบุคคล เพิ่มพูน ประสิทธิภาพในวิชาชีพและแสวงหาแนวทางพัฒนาวิชาชีพของตน

6. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจเป็นการเปิดโอกาส อันยิ่งใหญ่สำหรับโรงเรียนที่จะลดการต่อต้านและปรับเปลี่ยนไปสู่แนวปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

การพัฒนาวินัยนักเรียน

การพัฒนาวินัยนักเรียน หรือส่งเสริมให้เด็กรู้จักการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง หรือการช่วยสร้างความรับผิดชอบที่ดีให้แก่เด็ก เป็นสิ่งที่จำเป็นมากในการอบรมเด็กในสังคม ปัจจุบันอาจทำได้หลายวิธีด้วยกัน ทั้งที่บ้านและโรงเรียน คือ

1. พ่อแม่จะต้องสร้างสัมพันธภาพอันดีกับลูกของตน ไม่ควรบังคับขู่เข็ญให้เด็ก ทำตามกฎที่วางไว้หรือปล่อยให้เด็กมากเกินไป การให้เด็กทำอะไรสักอย่างหนึ่งควรจะให้ คำแนะนำที่ดี

2. พ่อแม่จะต้องยอมให้เด็กมีอิสระในการพัฒนาตัวเอง ไม่ควรจะควบคุมเด็ก อยู่ตลอดเวลา ควรให้โอกาสแก่เด็กที่จะออกไปเล่นหรือเข้าสังคมกับเพื่อนๆบ้าง เพื่อเขาจะได้รู้จัก อยู่ร่วมกับเด็กอื่นๆ รู้จักการเป็นผู้ให้และผู้รับ ทั้งเป็นการส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็นตาม ธรรมชาติของเด็กด้วย

การเสริมการวินัยนักเรียน เป็นการกำหนดแนวปฏิบัติของโรงเรียน โดยที่ให้ บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกำหนดและเผยแพร่ให้เข้าใจแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้นักเรียนได้ เล็งเห็นคุณค่าและถือปฏิบัติตามขอบข่ายในแต่ละด้าน ดังนี้

1. วินัยด้านการตรงต่อเวลา

พนัส หันนาคินทร์ และคณะ(2542, หน้า 60) ได้ให้ความหมายการตรงต่อเวลา ไว้ว่า หมายถึง การทำงาน หรือการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้อย่างสำเร็จตามกำหนดเวลา

พูลสวัสดิ์ นาคเสน(2544, หน้า31) สรุปไว้ว่า การตรงต่อเวลา เป็นการทํา กิจกรรมใด ๆ ที่ต้องมีการวางแผนและให้เสร็จตามกำหนดเวลา ซึ่งถือว่าเวลาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด เมื่อเวลาผ่านไปหมดแล้ว เราไม่สามารถเรียกคืนมาได้ ดังนั้น เราต้องบริหารเวลาให้คุ้มค่าที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ หากปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ ไม่เกิดประโยชน์อะไรขึ้นมาเลย ก็จะเสียโอกาสในภายหลัง การที่จะมีความสุขที่สุดในชีวิต คือ การรู้จักจัดการและมีการวางแผน การใช้เวลาในการทำกิจกรรมใดๆ ให้ถูกต้องและพยายามทำให้เสร็จสิ้นตามกำหนดเวลาและ เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางเอาไว้ ทำให้ชีวิตมีความสุข ตลอดจนอยู่ร่วมกับผู้อื่นและสังคมได้ ด้วยดี

พิสิทธิ หอมสมบัติ(2546, หน้า33) สรุปไว้ว่า การตรงต่อเวลา คือ การปฏิบัติ งานหรือการทำกิจกรรมใด ๆ ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด อย่างมีประสิทธิภาพภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การตรงต่อเวลา หมายถึง การปฏิบัติงานหรือ กิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด หรือการปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบแบบแผน ในการบริหารเวลาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. วินัยด้านความสะอาด

ความสะอาด เป็นการปฏิบัติเพื่อดูแล บำรุงรักษาสถานที่ทำงาน อุปกรณ์ เครื่องใช้ให้พร้อมในการปฏิบัติงาน เพื่อขจัดของที่ไม่จำเป็นออก และขจัดของที่เป็นอันตรายที่เกิด ความสะอาดในการใช้แล้ว ให้ทำความสะอาดบริเวณต่าง ๆ ที่ตนเองรับผิดชอบ และรักษาความ สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

กรมวิชาการ(2542 ข, หน้า 21) ได้กล่าวถึงความสะอาดว่า ความสะอาด มีอยู่ 3 ทาง คือสะอาดกาย สะอาดวาจา สะอาดใจ ซึ่งหมายถึงความดีงามหรือความไม่ทุจริต ทางกาย วาจา ใจ และสะอาดภายนอก ได้แก่ ความสะอาดของร่างกาย เครื่องใช้ บ้านเรือน และความเป็นอยู่ สะอาดภายใน ได้แก่ความสะอาดในจิตใจ

พูลสวัสดิ์ นาคเสน(2544 , หน้า 34) ได้สรุปไว้ว่า การรักษาความสะอาด คือ การที่บุคคลรู้จักควบคุมตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบ และสม่ำเสมอในการรักษา ความสะอาดของตนเอง บ้านเรือนที่อยู่อาศัย และสาธารณะสถาน เช่น สวมเสื้อผ้าที่สะอาด ทิ้งขยะลงในถังขยะ ไม่เขียนข้อความในบริเวณที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

พิสิทธิ์ หอมสมบัติ(2546, หน้า 30) สรุปไว้ว่า วินัยการรักษาความสะอาด คือ การที่บุคคลมีลักษณะนิสัยที่ดี ในการที่จะรักษาความสะอาดของตน เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย รวมถึงสาธารณะอื่น ด้วยความสำนึกที่เกิดขึ้นมาจากภายในจิตใจ ที่ได้รับการบ่มเพาะมา จนกลายเป็นวิถีชีวิตของบุคคลนั้น

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การรักษาความสะอาด เป็นการที่บุคคลรู้จักควบคุมตนเอง ให้ประพฤติดปฏิบัติตนเป็นคนมีระเบียบอยู่อย่างสม่ำเสมอในการดูแลรักษาความสะอาด ในร่างกายของตนเองและความสะอาดเกี่ยวกับอุปกรณ์หรือสถานที่ที่ตนรับผิดชอบ หรือที่ตนเอง เกี่ยวข้องโดยทั่วไป

3. วินัยด้านการแต่งกาย

การแต่งกายถือเป็นวินัยอย่างหนึ่ง การแต่งกายที่ถูกกาลเทศะเป็นการบ่งบอก ให้ผู้อื่นรู้ว่าเขาเป็นคนเช่นไร เครื่องแต่งกายจะบอกให้ผู้พบเห็นรู้ว่า เขาคอนั้นเป็นบุคคลเช่นไร ถ้าแต่งกายดี เรียบร้อย ก็จะทำให้ตนเองเกิดความเชื่อมั่น มีความภูมิใจ

วิจิตร อาชวะกุล(2538, หน้า 123-124) ได้ให้ข้อคิดไว้ว่า การแต่งกาย เป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพให้แก่ตน ผู้ที่แต่งกายดีย่อมดึงดูดความสนใจให้ผู้อื่นอยากคบหา สماعคมด้วย เครื่องแต่งกายช่วยเสริมสร้างและสามารถเปลี่ยนบุคลิกภาพของตนเองได้ การแต่งกาย ดีทำให้มีเสน่ห์ ไม่จำเป็นต้องใช้ของมีราคาแพงหรือหรูหราแบบทันสมัย ไม่ต้องถึงกับนำสมัย เป็นการสิ้นเปลือง สิ่งสำคัญการแต่งกายให้เหมาะสมกับรูปร่างบุคลิกของตน การแต่งกาย ของคนเราย่อมบ่งบอกอะไรหลายอย่างว่าผู้แต่งนั้นมีรสนิยม นิสัย ฐานะ ความรู้สึกนึกคิด การศึกษา อารมณ์ จิตใจ ฯลฯ ว่าเป็นอย่างไร ผู้ที่แต่งกายเป็น จะช่วยเสริมสร้างบุคลิกให้เด่น เก่ง มีเสน่ห์ ดูเรียบร้อย และงามสง่า การแต่งกายที่เหมาะสมนั้นควรคำนึงว่า เหมาะสมกับวัย โอกาส สถานที่ สถานการณ์ หรือเหตุการณ์และส่วนผู้ที่แต่งกายดี ประพฤติดี มีเสน่ห์ ผู้คนอยากใกล้ชิดสนิทสนม

ธรรมรส โชติคุณุช(2540, หน้า 126-133) ได้กล่าวโดยสรุป การแต่งกายดี เป็นการเสริมสร้างบุคลิกลักษณะที่ดีให้กับบุคคล และเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น การแต่งกายเป็นการเพิ่มบุคลิกลักษณะ และการจะเป็นผู้มีบุคลิกลักษณะที่ดีจะต้องรู้ศิลปะในการแต่งกาย เพื่อเพิ่มบุคลิกลักษณะ เพราะบุคคลมองกัน หรือวินิจฉัยกันด้วยการอาศัยเครื่องแต่งกายนั่นเอง

พูนสวัสดิ์ นาคเสน(2544 , หน้า 35) ได้สรุปไว้ว่า การแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งเพราะการแต่งกายจะบอกผู้อื่นว่า ผู้แต่งกายนั้นเป็นคนอย่างไร เครื่องแต่งกายจะบอกความรู้สึกแก่ผู้พบเห็นและเมื่อเวลาใดที่แต่งกายไม่เรียบร้อยจะทำให้ตนเองขาดความเชื่อมั่น ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง

พิสิทธิ์ หอมสมบัติ(2546, หน้า 31) สรุปไว้ว่า วินัยในการแต่งกาย คือ การแต่งกายให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพและวัยของตนเอง โดยให้ถูกต้องตามกาลเวลา สถานที่ จะทำให้เกิดความเชื่อมั่น ความสง่างาม และความภาคภูมิใจแก่ตนเองซึ่งจะเป็นการเกียรติดังบุคคล โอกาสสถานที่ รวมทั้งต้องแต่งกายให้ถูกต้องตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายของสถาบันหรือสังคม

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การแต่งกายให้ถูกต้องเหมาะสมเป็นการเสริมบุคลิกลักษณะที่ดีให้แก่ตนเอง เป็นการบ่งบอกถึงนิสัย ทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิด การศึกษา อารมณ์ และจิตใจ การแต่งกายเรียบร้อยจะทำให้คนมีความเชื่อมั่น

4. วินัยด้านการเข้าแถว

วินัยด้านการเข้าแถว หมายถึง การเข้าแถว เดินแถวภายในโรงเรียนตามโอกาสต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัย รวมถึงการเข้าแถวรับบริการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน การเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านกับโรงเรียนอย่างเรียบร้อยปลอดภัย และมารยาทของการขึ้น-ลงรถโดยสารประจำทาง

พิสิทธิ์ หอมสมบัติ (2546, หน้า 31) ได้สรุปไว้ว่า วินัยด้านการเข้าแถว เข้าคิว จะทำให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ลดความขัดแย้ง และป้องกันอันตรายจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

5. วินัยด้านการแสดงความเคารพ

สมเกียรติ ปติจุพร และคณะ(2540, หน้า 109-110) ได้กล่าวถึง มารยาทเพื่อแสดงความเคารพในโอกาสต่าง ๆ คือ

1. เมื่อถวายความเคารพพระมหากษัตริย์และมเหสี
2. เมื่อเชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา

3. เมื่อได้ยินเพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงมหาฤกษ์ และ เพลงมหาชัย

4. เมื่อประธานพิธีเข้าสู่ที่ประชุม
5. เมื่อประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
6. เมื่อครูหรือผู้ใหญ่ที่เราเคารพเดินผ่านมาในระยะใกล้
7. เมื่อครูเข้าห้องเรียนและออกจากห้องเรียน
8. เมื่อแตรในงานศพ หรือประธานจุดไฟพระราชทานเพลิง

การแสดงความเคารพ มี 3 จังหวะ คือ

1. การประนมมือ คือ การยกมือทั้งสองขึ้นกระพุ่มตั้งไว้ระหว่างอก ให้ปลายนิ้วมือทั้งสองข้างประกบชิดกันในลักษณะข้างบน อย่านิ้วมือก่ายกันและหักชี้ลงด้านล่าง

2. การไหว้ คือการทำความเคารพโดยการกระพุ่มมือประนมขึ้นไว้ในส่วนบนของร่างกาย ตามความเหมาะสมดังนี้

1. การไหว้พระรัตนตรัย ให้ประนมมือจรดหน้าผาก โดยให้หัวแม่มือทั้งสอง จรดระหว่างคิ้วทั้งสอง ก้มศีรษะเล็กน้อย โดยปลายนิ้วทั้งสองจรดไรผม

2. การไหว้บิดา มารดา ครู อาจารย์ ให้ยกมือประนมขึ้นจรดส่วนล่างของใบหน้า โดยให้ปลายนิ้วหัวแม่มือจรดปลายคาง และให้ปลายนิ้วจรดปลายจมูก ก้มศีรษะเล็กน้อยให้ปลายนิ้วจรดปลายจมูก

3. การไหว้บุคคลที่ควรเคารพทั่วไป ให้ยกมือประนมขึ้นจรดส่วนล่างของใบหน้า โดยให้ปลายนิ้วหัวแม่มือจรดปลายคาง และให้ปลายนิ้วจรดปลายจมูก

4. การไหว้บุคคลเสมอกัน ให้ยกมือประนมขึ้นหน้าอก โดยก้มศีรษะลงเล็กน้อย

3. การกราบ คือ การแสดงความเคารพด้วยวิธีประนมมือยกขึ้นเสมอหน้าผากแล้วน้อมศีรษะจรดพื้น ถ้าใช้วชิระทั้ง 5 ส่วน คือ เข่าทั้งสองจรดพื้น ฝ่ามือทั้งสองวางราบติดกับพื้น และหน้าผากหนึ่งจรดพื้น เรียกว่า แบบเบญจางคประดิษฐ์ น้อมใช้ในการกราบพระรัตนตรัย

พิธีสิทธิ์ หอมสมบัติ(2546, หน้า 32) ได้สรุปว่า การทำความเคารพมีการแสดงออกเป็นประเพณีนิยมของไทยอยู่หลายลักษณะ คือ การยืนตรง การไหว้ การกราบ การก้มตัว การเดินด้วยเข่า การทำความเคารพตามระเบียบของทหารหรือลูกเสือ รวมทั้งราชประเพณี เป็นต้น ซึ่งจะใช้ให้เหมาะสมตามสถานการณ์ หรือโอกาสนั้นๆ เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี เป็นการให้เกียรติกับบุคคล สถานที่และโอกาสสำคัญ

6. วินัยด้านการปฏิบัติตนตามระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียน
กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2515) ตามความในประกาศของคณะ
ปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ลงวันที่ 22 เมษายน 2515 เพื่อส่งเสริมคุ้มครองความปลอดภัยรยามารยาท
และการแต่งกายของนักเรียนและนักศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 1 การแต่งกาย และความประพฤติดังต่อไปนี้ถือว่าไม่เหมาะสม
แก่สภาพของนักเรียน

1.1 นักเรียนชายไว้ผมยาวโดยไว้ผมข้างหน้าและกลางศีรษะยาวเกิน
5 เซนติเมตร และชายผมรอบศีรษะไม่ตัดเกรียนชิดผิวหนัง หรือไว้หนวดหรือเครา นักเรียนหญิง
ตัดผมหรือไว้ยาวเลยต้นคอ หากโรงเรียนหรือสถานศึกษาได้อนุญาตให้ไว้ยาวเกินกว่านั้นก็ให้รวบ
ให้เรียบร้อยไม่ใช่เครื่องสำอางหรือสิ่งปลอมเพื่อการเสริมสวย

1.2 เที่ยวเร่ร้อนอยู่ในสาธารณสถานหรือทำลายทรัพย์สินสมบัติ
ของโรงเรียนหรือสถานศึกษา หรือสาธารณสมบัติ

1.3 แสดงกิริยา วาจา หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่สุภาพ

1.4 ใม่มีแว่สุขุม และก่อความเดือดร้อน รำคาญอย่างหนึ่งอย่างใด

1.5 เล่นการพนันซึ่งต้องห้ามตามกฎหมายการพนัน

1.6 เที่ยวเตร่กลางคืนระหว่างเวลา 22.00 น. ถึง 04.00 น. วันรุ่งขึ้น
เว้นแต่ไปกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือได้รับอนุญาตจากโรงเรียน หรือสถานศึกษา

1.7 สูบบุหรื สูบกัญชา หรือเสพสุรา ยาเสพติด หรือของมีนเมา
อย่างอื่น และเข้าไปในสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ หรือสถานอื่นใดซึ่งมีลักษณะ
คล้ายคลึงกัน โรงรับจำนำ หรือสถานการพนันในระหว่างเวลาที่มีการเล่นการพนัน เว้นแต่จะเป็น
ผู้อาศัยอยู่หรือเยี่ยมญาติในสถานทีนั้น

1.8 เข้าไปในงานหรือร่วมงานสังสรรค์ และงานนั้นมีการเดินรำ หรือ
การแสดงซึ่งไม่สมควรแก่สภาพของนักเรียน เว้นแต่ไปกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรืองานนั้น
บิดามารดาผู้ปกครองหรือสถานศึกษาของนักเรียนคนหนึ่งคนใดเป็นผู้จัด

1.9 เข้าไปในสถานค้าประเวณี เว้นแต่จะเป็นผู้อาศัยอยู่ในที่นั้น หรือไป
เยี่ยมญาติซึ่งอาศัยอยู่ในที่นั้น

1.10 คบค้าสมาคมกับหญิงซึ่งประพฤติตน เพื่อการค้าประเวณี

1.11 ประพฤติตนในทำนองชู้สาว

1.12 มีวัตุกระเบิดก็ดี หรือมีอาวุธติดตัวหรือซ่อนเร้นไว้เพื่อใช้ในการ
ประทุษร้ายก็ดี

1.13 ลมหนีโรงเรียน

ข้อ 2 การแต่งกายและความประพฤติดังต่อไปนี้ ถือว่าไม่เหมาะสมแก่สภาพของนักศึกษาตามความในข้อ 5 แห่งประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132

2.1 นักศึกษาชายตัดผม หรือไว้ผมยาวจนด้านข้างและด้านหลังยาวเลยตีนผมหรือไว้หนวดไว้เครา นักศึกษาหญิงนุ่งกระโปรงสั้นสูงจนชายกระโปรงสูงกว่ากึ่งกลางสะบ้าหัวเข่าเกิน 5 เซนติเมตร ขอบกระโปรงต่ำกว่าระดับสะดือ คาดเข็มขัดหลวมต่ำกว่าระดับขอบกระโปรงหรือแต่งกายไม่เหมาะสมกับสภาพกุลสตรีไทย

2.2 สูบกัญชา หรือเสฟสุรา ยานสพติด หรือของมีนเมาอย่างอื่น

2.3 กระทำการอันเป็นปฏิปักษ์ต่ออำนาจบริหารของโรงเรียน หรือสถานศึกษาหรือบังคับขู่เข็ญของส่งเสริม หรือสนับสนุนให้นักเรียนหรือนักศึกษากระทำการเช่นนั้น

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาวินัยนักเรียนให้ปฏิบัติตามคัมภีร์ระเบียบของโรงเรียนและแนวปฏิบัติเบื้องต้นในการพัฒนาการมีจรรยาบรรณและควรส่งเสริมให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้นักเรียนเป็นคนมีคุณภาพในสังคมต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 22 – 27) ได้กำหนดคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน เป็นมาตรฐานตัวผู้เรียนตามนัยของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ไว้ ดังนี้

1. มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ได้แก่ การมีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา เชื่อสัจธรรม มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละเพื่อส่วนรวม และใช้สิ่งของและทรัพย์สินทั้งของตนเองและส่วนรวมอย่างประหยัดและคุ้มค่า
2. เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และปฏิบัติตามคัมภีร์ระบบประชาธิปไตย ได้แก่ การรักษาสีทศเสรีภาพของตนเองและเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น มีความรู้และปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่เป็นปัญหาของสังคมและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
3. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ ได้แก่ การจำแนกประเภทของข้อมูล เปรียบเทียบและมีความคิดรวบยอด มีความสามารถประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล รู้จักพิจารณาข้อดี ข้อเสีย ความถูก-ผิด ระบุสาเหตุและผล ค้นหาคำตอบและเลือกวิธีในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ได้อย่างสันติและมีความถูกต้องเหมาะสม

4. มีความรู้ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ได้แก่ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ต่ำกว่าเกณฑ์และมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร

5. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ มีความกระตือรือร้นสนใจการเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล รักการอ่าน และสามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์อย่างถูกต้อง

6. เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย ศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทย ได้แก่ การรู้จักรักและร่วมพัฒนาท้องถิ่น เข้าใจภูมิปัญญาไทย ชื่นชมและสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย

7. รู้จักตนเอง พึ่งตนเอง และมีบุคลิกภาพที่ดี ได้แก่ การรู้ถึงความถนัดความสามารถ ความสนใจของตนเอง และพยายามปรับปรุงตนเอง รู้จักกาลเทศะในการพูด กิริยามารยาทและการแต่งกาย

8. มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ได้แก่ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบ และทำงานเป็นหมู่คณะ

9. มีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ได้แก่ การมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน ร่างแข็งแรง มีมนุษยสัมพันธ์ และรู้จักการดูแลสุขภาพของตนเอง

10. ปลอดภัยจากสิ่งเสพติดให้โทษและสิ่งมอมเมา ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา ไม่เสพสิ่งเสพติดและปลอดภัยจากสิ่งมอมเมา และไม่แสวงหาผลประโยชน์

การสร้างระเบียบวินัยนักเรียน

การจะสร้างระเบียบวินัยที่ดีมีประสิทธิภาพ ตรงตามจุดมุ่งหมายของงานวิจัยและการปกครองชั้นเรียนจะต้องมีหลักการในการสร้างระเบียบวินัยที่ถูกต้อง จึงจะทำให้การปฏิบัติตามระเบียบวินัยเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งมีผู้ให้แนวคิดไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ(2540, หน้า 21) ให้แนวคิดในการสร้างวินัยไว้ 5 ประการ คือ

1. การทำให้เกิดพฤติกรรมเคยชิน โดยให้บุคคลรู้เห็นและปฏิบัติพฤติกรรมที่ดีเพื่อเป็นพื้นฐานและปฏิบัติต่อเนื่องจนเกิดเป็นพฤติกรรมเคยชินที่ดี
2. การใช้วัฒนธรรมในสังคม เป็นแนวปฏิบัติผสมผสานกับหลักการทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน เช่น การทำความเคารพด้วยการไหว้เมื่อพบผู้ใหญ่เป็นสิ่งที่เด็กทำได้โดยง่าย

แต่การเข้าแถวไม่ใช่วัฒนธรรมไทย เด็กไม่เห็นแบบอย่างที่ดีอยู่เสมอ ดังเช่น การไหว้ของไทย ดังนั้นการไหว้จึงง่ายต่อการปฏิบัติมากกว่าการเข้าแถว

3. การใช้องค์รวม เป็นความสัมพันธ์ระหว่างจิตใจ พฤติกรรม และสติปัญญา ซึ่งเป็นหลักการทางการศึกษา และหลักการพัฒนาจริยธรรม คือ มีความเข้าใจในความสำคัญของสิ่งที่จะกระทำมีความพอใจและยอมรับในสิ่งที่จะกระทำยอมนำไปสู่ความพร้อมในการกระทำ

4. การใช้แรงหนุนสภาพจิต เป็นการตั้งความมุ่งมั่นหรืออุดมการณ์และพยายามปฏิบัติเป้าหมายที่มุ่งมั่นไว้ ซึ่งอาจทำให้เกิดการเปรียบเทียบแม้ความภาคภูมิใจในผล การปฏิบัติหากใช้มากเกินไปจะกลายเป็นคูกูก ดูหมิ่นผู้อื่น อันเกิดจากการเปรียบเทียบและพึงพากำลังใจจากภายนอก

5. การใช้กฎเกณฑ์บังคับ เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เกิดวินัยได้ชั่วระยะหนึ่ง เมื่อไม่มีผู้ใดควบคุมวินัยก็จะหายไป จึงเป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง

หัตถินทร์ เชาวน์ปรีชา(2542, หน้า 295) กล่าวถึงการสร้างระเบียบวินัยนักเรียน

ดังนี้

1. ลักษณะของวินัยที่ดีจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย ป้องกันปัญหา นักเรียนได้รับประโยชน์ ปฏิบัติได้จริง เข้าใจง่าย
2. มีบทลงโทษ สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างวินัย เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน เสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพ
4. ไม่ควรมุ่งประเด็นอยู่ที่การลงโทษ ควรจะเน้นแนวทางในการให้ความรู้และการฝึกอบรม

กรมวิชาการ(2542, หน้า 38) ได้กล่าวถึงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของตนเองที่จะปฏิบัติไว้ว่า การสร้างวินัยไม่ควรมุ่งประเด็นลงโทษ แต่ควรเน้นไปในการฝึกอบรมและให้ความรู้มากกว่า ครูควรเป็นผู้การปลูกฝังระเบียบวินัยขั้นพื้นฐาน เพราะการมีระเบียบวินัยถือเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและกิจกรรมทางสังคมของการอยู่ร่วมกันของกลุ่ม ทำให้บุคคลยอมรับระเบียบกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนด แม้ว่าอาจจะฝืนใจหรือไม่เต็มใจทำ ระเบียบวินัยจึงเป็นพื้นฐานที่บุคคลถูกขัดเกลามาให้ประพฤติปฏิบัติตั้งแต่วัยต้นของชีวิตในกิจกรรมชีวิตประจำวัน ตัวอย่างเช่น สอนให้รู้จักระเบียบในการขับถ่าย ทุกชาติทุกภาษาจะมีคำง่ายๆ สั้นๆ กระต๊อคให้เด็กเล็กสมาชิกของตน รู้และเข้าใจปฏิบัติตนในการขับถ่าย เช่น คำว่า “ฉี่” “อึ” ในวิถีชีวิตของคนไทยหลายคน การปลูกฝังระเบียบวินัยยังสั่งสอนให้รู้จักมารยาททางสังคม เช่น การกราบไหว้ การทักทาย การรู้จักความสะอาด ดังนั้นจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับการปลูกฝังระเบียบวินัยพื้นฐาน

ผู้ใหญ่จึงควรทำเป็นแบบอย่าง มีความสม่ำเสมอ และมีความยืดหยุ่นอย่างมีเหตุผล เพราะพื้นฐานเหล่านี้จะมีผลต่อบุคลิกภาพของบุคคลอย่างมาก จากผลการวิจัยส่วนใหญ่จึงพบเหมือนกันว่า บิดามารดาที่เลี้ยงลูกมาอย่างกวดขันเข้มงวดระเบียบวินัยกับลูกของตนมากเกินไป และลงโทษด้วยการเมียนตีอย่างรุนแรง เด็กจะมีบุคลิกภาพที่ก้าวร้าว ปรับตนกับสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ยากและมีผลต่อการลดความคิดสร้างสรรค์ของเด็กด้วย

โดยปกติระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่บุคคลไม่ค่อยอยากปฏิบัติ แต่ความมุ่งหวังจะช่วยให้บุคคลมีความมุ่งมั่น และยอมรับระเบียบวินัยที่จะต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อลุล่วงสู่ความต้องการในอนาคต องค์กรที่มีบทบาทในการปลูกฝังวินัย

ครอบครัว ครอบครัวใช้วิธีการอบรมแก่เด็กทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ซึ่งได้แก่ ความสัมพันธ์ของสมาชิก ภายในครอบครัว การอบรมทางตรงนี้ได้แก่ การอบรมสั่งสอนด้วยวาจา หรือการกระทำที่เด็กได้รู้ว่าสิ่งใดถูกต้องเหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับธรรมชาติของผู้ใหญ่คอยแนะนำทางเท่านั้น ครอบครัวที่มีพ่อแม่เป็นผู้นำหน้าที่ถ่ายทอดที่สำคัญนี้แม้ว่าเด็กจะติดต่อกับกลุ่มอื่น ครอบครัวก็ยังสามารถมีอิทธิพลเหนือเด็กอย่างมาก ด้วยการทำหน้าที่ตีความหมายใจความของข้อคำสอนของกลุ่มอื่นๆ หรือคอยส่งเสริมหรือควบคุมว่าเด็กควรคบหาสมาคมกับผู้ใดบ้าง กับใคร ไม่ได้บ้าง อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อการสร้างบุคลิกของเด็กทางอ้อม ได้แก่ แบบอย่างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ซึ่งแสดงออกทางด้านอารมณ์ในสถานการณ์ต่างๆ ของชีวิตที่เด็กเห็นได้จากพ่อแม่ พี่น้อง การพยายามรู้และแก้ปัญหาชีวิต หรือการพยายามหลีกเลี่ยงปัญหาที่ควรแก้ เป็นต้น จะเป็นตัวอย่างฝังจิตใจของเด็กซึ่งจะนำไปใช้ต่อไป ครอบครัวจึงนับเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดให้การเรียนรู้วัฒนธรรมและค่านิยมแก่สมาชิกของครอบครัวทั้งก่อนเกิดเหตุการณ์หรือบุคลิกภาพให้เป็นไปตามบทบาทและความคาดหวังของสังคม โดยบิดามารดาเป็นสื่อกลางการเรียนรู้” ครอบครัวมิได้มีความสำคัญเฉพาะในวัยเด็กเท่านั้น ช่วงอายุหัวเลี้ยวหัวต่อของบุคคล คือ เริ่มพ้นจากความเป็นเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่ซึ่งเรียกรวมๆว่า วัยรุ่นนั้น สายสัมพันธ์ในครอบครัวสำคัญมาก โดยเฉพาะระเบียบวินัยกฎเกณฑ์ที่ได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เป็นเด็กเล็กในช่วงวัยรุ่น บรรทัดฐานต่างๆรวมทั้งความคาดหวังที่ครอบครัวต้องการจากเขา ต้องชัดเจน อันเป็นรากฐานของสายสัมพันธ์ของวัยรุ่นต่อไปข้างหน้า อาทิเช่น ความรับผิดชอบงานบ้านบางอย่าง เวลากลับบ้าน(จะเช้าหรือเลยเวลาต้องติดต่อให้ทางบ้านทราบ) การขัดเกลาทางสังคมในวัยรุ่นต้องมีความยืดหยุ่น พ่อแม่ต้องรู้จักผ่อนปรนกฎเกณฑ์บางอย่าง รวมทั้งต้องให้กำลังใจ ต้องมีท่าทีที่ให้ความไว้วางใจและเชื่อมั่นลูกของตนต้องเป็นคนดี ลักษณะเช่นนี้ปัจจุบันจะพบว่าพ่อแม่จำนวนไม่น้อยที่ไม่ไว้วางใจลูก และมักจะคิดว่าลูกของตนทำความผิดโดยไม่ได้อ

พึงเหตุผลของลูก พ่อแม่จะต้องตระหนักว่าเป็นธรรมชาติของคนที่ต้องการอิสระและความเป็นตัวของตัวเองบ้างในการตัดสินใจ แม้ว่าอาจจะมีผลพลาดบางอย่างเกิดขึ้น ก็ควรหลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์ ดำเนินคดีอย่างรุนแรง โดยเฉพาะต่อหน้าคนอื่น เพราะจะทำให้เด็กวัยรุ่นขาดความเชื่อมั่นในตนเองตามมาภายหลัง นอกจากนี้วัยรุ่นเป็นวัยที่สรีระร่างกายทั้งชายหญิงเจริญพัฒนามาก ลูกหลายๆคนอาจสูงใหญ่กว่าพ่อแม่ของตน เขาอาจไม่ยอมให้พ่อแม่ดูแลทูลถนอมเขาเหมือนวัยเด็ก แต่สภาพจิตใจของลูกยังคงต้องการความรัก ความเอาใจใส่จากพ่อแม่เช่นกัน ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่มีประสิทธิภาพสูงต่อการขัดเกลาลูกของตนก็คือ ลูกมีอารมณ์มั่นคง มีความคิดสร้างสรรค์ มีวินัย มีความรักและสายสัมพันธ์กับคนอื่นๆ ได้อย่างดี

กลุ่มเพื่อน เพื่อนมีความหมายต่อบุคคลวัยนี้มาก และมักจะเห็นว่า เพื่อนเป็นสิ่งจำเป็นและขาดไม่ได้ ในการทำทุกอย่างมักต้องอาศัยเพื่อน มีอะไรมักจะเล่าให้เพื่อนฟังหรือขอความคิดเห็นและปรับทุกข์ของตนมากกว่าจะหันไปหาพ่อแม่ เพราะคิดว่าพ่อแม่ไม่เข้าใจตนเองเท่ากับเพื่อน หรือพ่อแม่พูดกันไม่รู้เรื่อง เวลาไปเที่ยวก็อยากไปกับเพื่อนมากกว่าไปกับพ่อแม่ เพราะสนุกสนานกว่าและไม่ต้องระมัดระวังตัว วัยรุ่นโดยทั่วไปมักจะมีความคิดดีต่อกลุ่มปัญหาจึงปรากฏเสมอว่า ถ้าหากไปร่วมกับกลุ่มเพื่อนไม่ดีก็อาจนำไปในทางเสีย แม้เด็กบางคนไม่ยอมทำอะไรที่ไม่ดี แต่เมื่อเพื่อนพูดสบประมาทหรือล้อเพื่อน โกรธจนต้องยอมปรับตัวเข้าเป็นเพื่อน ก็อาจทำอะไรที่ไม่ดีไปด้วย และเนื่องจากวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย และจิตใจ อารมณ์ของเด็กจึงจะเปลี่ยนตามเพื่อน ไปด้วย

โรงเรียน แม้บ้านจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่างๆของเด็กมากก็ตาม แต่โรงเรียนก็เป็นสถาบันอีกแห่งหนึ่งที่มีส่วนรับผิดชอบในตัวเด็กมากที่สุด เพราะวันหนึ่งๆเด็กใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนมากเท่ากับอยู่บ้านเด็กจะอยู่ในสายตาของครูพ่อกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองก็ว่าได้ สาเหตุที่เด็กเป็นเกรงใจอาจจะเนื่องมาจากที่โรงเรียนใช้วิธีปฏิบัติต่อเด็กไม่ถูกต้องหรือใช้วิธีที่รุนแรงเกินไป ตลอดจนถึงโทษเด็กไม่ถูกทางก็ได้ วิธีการต่างๆที่ทางโรงเรียนจะช่วยเหลือเด็กได้มีดังต่อไปนี้ คือ (1) จัดให้มีบริการช่วยเหลือเด็ก การแนะนำเป็นบริการที่ช่วยเหลือเด็กในการแก้ปัญหาได้มาก (2) จัดชั้นพิเศษสำหรับเด็กเรียนช้า (3) ครูและผู้ปกครองประสานงานร่วมมือ (4) จัดเวลาให้เด็กได้พักผ่อน เช่น การจัดให้มีการเล่นกีฬาต่างๆ การร้องเพลง การแสดงละครหรือการนำไปท่องเที่ยว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิทยานิพนธ์นักเรียนเท่าที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้าทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ มีดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

ชมเชย พงษ์เจริญ (2542 , บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมและความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการปฏิบัติตามระเบียบของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน มีการเข้าร่วมประชุมที่โรงเรียนจัดขึ้นเกือบทุกครั้ง ส่วนกิจกรรมด้านอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ผู้ปกครองนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง และมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามระเบียบของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนไม่เห็นด้วยกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมด้านการแต่งกายและด้านความประพฤติที่ผิดจากระเบียบของโรงเรียนและเห็นด้วยที่โรงเรียนลงโทษนักเรียนตามระเบียบของโรงเรียน

สมบูรณ์ สิงห์คำป้อม(2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการส่งเสริมวินัยนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชน สังกัดกองการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย พบว่า ปัญหา 2 ด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบ และปัญหารายข้อที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ในด้านการแต่งกาย คือ การส่งเสริมให้นักเรียนไว้ทรงผมตามระเบียบที่โรงเรียนกำหนด และยังพบว่า ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนที่ตั้งอยู่ในที่ต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการส่งเสริมวินัยนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้านไม่แตกต่างกัน

บุญชู แก้วประดิษฐ์(2543, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานด้านการรักษาระเบียบวินัยนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้วพบว่า

1. ปัญหาด้านการบริหารงานด้านการรักษาระเบียบวินัยนักเรียนในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและครูฝ่ายปกครองนักเรียน ด้านการกำหนดกฎระเบียบ ด้านการสื่อสารหรือการแจ้งกฎระเบียบ ด้านการประเมินพฤติกรรมที่ปรากฏและด้านการปรับพฤติกรรมและการลงโทษมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการบริหารงานด้านการรักษาระเบียบวินัยนักเรียนในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและครูฝ่ายปกครองนักเรียน โดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พุลสวัสดิ์ นาคเสน(2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า การปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดได้แก่ การตรงต่อเวลา และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด ได้แก่ ด้านการแต่งกาย นอกจากนี้บุคลากรในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน เห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียน โดยรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ยังพบปัญหาการปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีปัญหาส่วนใหญ่ คือ ครู-อาจารย์ ภายในโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญร่วมมือเอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจัง ในการควบคุมดูแล ตรวจสอบการแต่งกายของนักเรียน ก่อนเข้าห้องเรียน หรือก่อนการเรียนการสอน นักเรียนขาดความรับผิดชอบไม่มีจิตสำนึกในการแสดงความเคารพ และการรักษาความสะอาดของส่วนรวม โรงเรียนขาดการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของโรงเรียน

เที่ยง แหวนวงษ์(2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนบ้านปลาตุก อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ผู้บริหาร ครู อาจารย์ มีความพึงพอใจในกระบวนการพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนบ้านปลาตุก ส่งผลให้ครูอาจารย์ได้รู้จักวิธีแก้ไข้ปัญหาและพัฒนา รูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้พัฒนาพฤติกรรม มีวินัยในตนเองดีขึ้นทั้ง 3 ด้าน อย่างพึงพอใจ ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านการรักษาความสะอาดการแต่งกายและห้องเรียน นักเรียนรู้จักรักษาสุขภาพร่างกายของตนเอง มีการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสะอาด ส่วนทางด้านอาคารเรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนก็ได้รับการเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างดี ภูมิทัศน์ของโรงเรียนก็ร่มรื่น มีการจัดและตกแต่งต้นไม้ให้ดูสวยงาม ถนนภายในโรงเรียนก็สะอาดและได้รับงบประมาณสนับสนุนจากผู้มีจิตศรัทธาให้ทำถนนเพิ่มขึ้นอีก

2. ด้านการควบคุมตนเอง ครู อาจารย์มีการกวดขันการมาโรงเรียน และมีการติดตามนักเรียนที่ขาดโรงเรียนบ่อย ส่วนนักเรียนมีความรับผิดชอบดูแลตนเองดีขึ้น รู้จักกำหนดเวลาในการดูหนังสือ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีจริยธรรมอันดีงาม พุดจาสุภาพเรียบร้อย คือ กายอ่อนน้อมวาจาอ่อนหวาน จิตใจอ่อนโยน

3. ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ครู-อาจารย์มอบหมายให้ ทำงานสะอาดเรียบร้อย ทำเสร็จและส่งงานตรงเวลาที่กำหนด มีการใช้เวลาว่างในการเลือกทำกิจกรรมที่ตนเองชอบและมีความถนัด

พิสิทธิ์ หอมสมบัติ(2546, หน้า 107) ได้ทำการศึกษาพัฒนาวิสัยนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนมีความตระหนักในการรักษาความสะอาด เสื้อผ้าและร่างกายตนเอง โดยให้มีการจัด กิจกรรมทำความสะอาดร่างกายนักเรียนขึ้นในทุกสัปดาห์ และเพิ่มความเข้มในการกำกับให้ นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างจริงจังอย่างต่อเนื่องและให้เกิดความเคยชินจนกลายเป็นวินัยประจำตัวของ นักเรียนเอง ซึ่งจากการปฏิบัตินักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงที่ดี การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบมาก ขึ้น และเสื้อผ้า ร่างกายของนักเรียนสะอาดมากขึ้น

อดุลย์ศักดิ์ ทองดี (2546, บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพัฒนาวิสัยนักเรียนด้านการแต่งกาย ของโรงเรียนบ้านกลาง อำเภอภูฉิมรายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในปัจจุบันพบว่านักเรียนระดับ ประถมศึกษา แต่งการถูกต้องตามระเบียบ ร่างกายเสื้อผ้าสะอาด และเหมาะสมกับโอกาสและ กิจกรรม แต่ยังไม่นักเรียนบางคนมีปัญหาในการแต่งกาย ซึ่งผลการพัฒนาดังกล่าวเป็นผลมาจาก ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยใช้ 4 กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมรับนักเรียนหน้าโรงเรียน กิจกรรม โยมรวม กิจกรรมที่ช่วยน้องในการแต่งกาย กิจกรรมประกวดนักเรียนตัวอย่าง นักเรียนแต่งกาย ได้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน มีเครื่องแต่งกายครบชุด แต่งกายสะอาดมากขึ้น

สำราญ สุขเกษม(2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเพื่อผลการพัฒนาวิสัยนักเรียน โรงเรียนโนนสุวรรณพิทยาคม อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านการแต่งกาย และ ด้านความรับผิดชอบ มีการดำเนินการพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วม และ การเสริมแรง ผลการศึกษาค้นคว้า ด้านการแต่งกาย มีจำนวนนักเรียนที่ประพฤติผิดวินัย ด้านการแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน การสวมเครื่องประดับ ทรงผมผิดระเบียบ การใช้เครื่องสำอางลดลงเหลือเพียงร้อยละ 1.34 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งบรรลุผลตามเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ และนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบการแต่งกาย มีความตระหนักในการประพฤติ ตนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนมากขึ้น

ศุภฤกษ์ สมรรถการ(2547, บทคัดย่อ) ได้การศึกษาปัญหาการพัฒนาวิสัยและสาเหตุ การประพฤติผิดวินัยนักเรียน โรงเรียนเขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า (1) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านประพฤตินี้ปัญหามากกว่าด้านอื่น รองลงมาได้แก่การแต่งกาย และการปฏิบัติตามลำดับ (2) เปรียบเทียบปัญหาการพัฒนาวิสัยนักเรียนตามความคิดของครูอาจารย์ และนักเรียน โรงเรียน เขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ (3) ผลการศึกษาสาเหตุการประพฤติผิดวินัยนักเรียนตามความคิดของนักเรียนโรงเรียน เขาชะเมาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านการแต่งกายมากกว่าด้านอื่น รองลงมาได้แก่ ด้านการปฏิบัติตนและด้านความประพฤติตามลำดับ

ฉันทนา ศรีหิรัญกุล(2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาในการสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า (1) ระดับการสร้างวินัยของนักเรียน ตามความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ในระดับช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง (2) ผลจากการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการสร้างวินัยของนักเรียน จำแนกตามความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ในระดับช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (3) ข้อเสนอแนะในการสร้างวินัย ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเรื่องการแต่งกาย

2. งานวิจัยต่างประเทศ

กอร์สัน (Garrison, 1959, pp.153-156) ได้ศึกษาเรื่องการฝึกให้เด็กนักเรียนมีวินัย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน ในรัฐจอร์เจีย โดยศึกษาจากนักเรียนจำนวน 275 คน ผลการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า พฤติกรรมที่นักเรียนหญิงกระทำผิดมากที่สุด คือ การพูดและหัวเราะ แต่สำหรับเด็กชายเป็นไปในทางก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง คือ การต่อสู้ และการโยนสิ่งของ

เอนคิสโซ (Enciso, 2001, p. 961) ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียนจากทัศนคติของนักเรียน ครู และผู้บริหาร พบว่า นักเรียน และครูคิดว่าการปฏิบัติตามระเบียบวินัยไม่มีผลต่อการป้องกันหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ส่วนผู้บริหารเห็นว่า ครูผู้สอนเป็นกลุ่มแรกที่จะทำให้นโยบายด้านระเบียบวินัยที่ประสบความสำเร็จไปใช้ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการจัดการของอาจารย์ที่ปรึกษา นักเรียนมีความเชื่อว่าผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการเรื่องวินัยของนักเรียน

ซิฟฮานี(Dzivhani, 2002, p. 842) ได้ศึกษาบทบาทของระเบียบวินัยที่มีต่อการจัดการในโรงเรียนและห้องเรียน โดยศึกษาจากการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งที่มีกฎระเบียบ วินัยดีมาก แสดงผลให้เห็นจากการสอบเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาได้จำนวนมาก พบว่า เกิดจากระบบการจัดการของโรงเรียนที่ดี เช่น นโยบาย สภาพห้องเรียน บทบาทครูผู้สอน คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ตัวแทนของนักเรียน และกฎระเบียบวินัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับกรณีวินัยที่เหมาะสม มีการอุทิศตนให้กับการกำกับดูแลวินัย ควรมีแรงจูงใจในการปฏิบัติ การมีวินัยและการเป็นแบบอย่างที่ดีของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ล้วนเป็นองค์ประกอบต่อ

การรักษาภาวะเบี่ยงวินัยของโรงเรียน ประการสำคัญคือได้รับความร่วมมือจากนักเรียนและผู้ปกครองจึงประสบความสำเร็จได้

แม็กเนิลล์(McNeill, 2002 , p. 3701-A) ได้ศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางวินัยของผู้ปกครอง (ได้แก่ การควบคุมที่ไม่ดีกับการนิเทศ วินัยที่ไม่สม่ำเสมอกับวินัยทางกายภาพ และการทำหน้าที่ผู้ปกครองในทางบวกกับการทำหน้าที่ผู้ปกครองที่เกี่ยวข้อง) เพศ และความก้าวร้าวแบบเปิดเผยกับแบบเข้าเกี่ยวข้องกับเด็กกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเด็กจำนวน 432 คน (เด็กชาย 250 คน และเด็กหญิง 182 คน) อายุ 5-9 ปี วิธีการศึกษา ผู้ปกครอง (มารดาที่มีอำนาจหน้าที่สูงสุด) ของเด็กแต่ละคนตอบแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ปกครองของตนและพฤติกรรมของบุตรของตน ครูทุกคนของเด็กแต่ละคนตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวแบบเปิดเผยและแบบเข้าเกี่ยวข้องของนักเรียนของตน ผลการศึกษาเป็นการจำลองข้อค้นพบในอดีต ซึ่งเด็กหญิงแสดงความก้าวร้าวแบบเข้าเกี่ยวข้องมากกว่าเด็กชาย และเด็กชายแสดงให้เห็นความก้าวร้าวแบบเปิดเผยมากกว่าเด็กหญิง การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และความถดถอยพหุคูณบ่งชี้ว่า การควบคุมที่ไม่ดีกับการนิเทศ และวินัยที่ไม่สม่ำเสมอกับวินัยทางกายภาพสามารถพยากรณ์ความก้าวร้าวแบบเปิดเผยของเด็กได้ อย่างไรก็ตาม สหสัมพันธ์นี้ ยังต่ำกว่าที่คาดหวังและค่อนข้างน้อย (เช่น $R=21$) ไม่มีปัจจัยวินัยของผู้ปกครองปัจจัยใดใน 3 ปัจจัยนั้นมีความสัมพันธ์กับความก้าวร้าวแบบเข้าเกี่ยวข้องของเด็กเลย

แมคมุลเลน(McMullen, 1985, p.616-A) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ วินัยและระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเมือง เพื่อเน้นการพัฒนาวิจัย พบว่า ปัญหาทางวินัยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมของโรงเรียน เพราะนักเรียนต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดี ยึดหยุ่นได้ โรงเรียนให้ความสนใจเอาใจใส่ และมีระเบียบวินัย การวิจัยได้สนับสนุนให้โรงเรียนจัดระบบอย่างมีประสิทธิภาพ ไว้ดังนี้ 1) ฝึกครูให้สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีในการเรียนการสอน 2) สร้างความสัมพันธ์ให้เกิดภายในโรงเรียน 3) กำหนดความรับผิดชอบต่อปัญหาโดยการให้คำปรึกษากำหนดแนวของพฤติกรรม 4) พิจารณาแก้ไขปรับปรุงระเบียบวินัยและจำกัดขอบเขตการทำผิด 5) กำหนดโครงการให้นักเรียนหยุดพักการเรียนชั่วคราวในโรงเรียน 6) วางแผนพัฒนาผู้ทำผิดบ่อยๆแต่ละคนเป็นอย่างดี 7) ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมรับรู้และเกี่ยวข้องในการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน

จากการศึกษาผลการวิจัยภายในประเทศ และงานวิจัยต่างประเทศ สรุปได้ว่าการพัฒนาส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย ในโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน โรงเรียนและสังคมเป็นอย่างมาก เพื่อให้เขาเหล่านั้นมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีความรู้ คู่ความดี มีวินัย

คุณธรรมจริยธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและทำให้สังคมดำเนินไปอย่างสงบสุข ดังนั้นสมควรที่ทุกฝ่ายจะให้ความร่วมมือดำเนินการพัฒนาปลูกฝังวินัยแก่นักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่องจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University